

कार्यालय प्रमुख भासहित
५ जनाविरुद्ध मुद्दा दायर

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । सप्तरीको भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञान केन्द्रका तत्कालीन कार्यालय प्रमुखसहित ४ जना र एउटा कम्पनीविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा दायर भएको छ ।

नवकली सूचना निकालेर भवन निर्माण ठेक्कामा मिलेमते गरेको आरोपमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले आज विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरेको छ ।

केन्द्रका कार्यालय प्रमुख वरिष्ठ पशु विकास अधिकृत डा. प्रभात भ्वा, इन्जिनियर अशोककुमार सिंह, सहायक सब-इन्जिनियर प्रमोदकुमार सिंह, राधाकृष्ण निर्माण सेवा र त्यसका प्रबन्धक कौशल्याकुमारी रजकविरुद्ध मुद्दा दर्ता भएको अख्तियारका प्रवक्ता सुदेश न्यौपानेले जानकारी दिए ।

आरोपितहरुसंग जम्मा १ करोड २६ लाख ९६ हजार २३८ रुपैयाँ ७१ पैसा बिगो मागदाबी गरेको अख्तियारले जनाएको छ ।

नीति तथा कार्यक्रम पारित डिजिटल सेवा, कृषि र पूर्वाधारमा जोड: मधेश सरकारको बजेट प्राथमिकता सार्वजनिक

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि मधेश प्रदेश सरकारले ल्याएको नीति तथा कार्यक्रम प्रदेशसभाबाट सर्वसम्मतले पारितसँगै विनियोजन विधेयक २०८३ पेश गरिएको छ ।

प्रदेशसभा बैठकमा बिहीबार सम्पन्न नीति तथा कार्यक्रममाथि सांसदहरुले राखेको संशोधन प्रस्तावपछि सभामुख रामअशिश यादवले निर्णयार्थ प्रस्ताव प्रस्तुत गरेका थिए । प्रस्तावको विपक्षमा कुनै मत नआएपछि नीति तथा कार्यक्रम सर्वसम्मत रूपले पारित भएको घोषणा गरेका थिए ।

प्रदेश सरकारले जेठ १५ गते सार्वजनिक गरेको नीति तथा कार्यक्रममाथि प्रतिपक्षी दलको अवरोधका कारण लामो समयसम्म छलफल हुन सकेको थिएन । दलहरुबीच सहमत बनेपछि उक्त नीति तथा कार्यक्रममाथि संशोधन प्रस्ताव छलफल पश्चात मुख्यमन्त्रीले सबै कुरा समावेश गर्ने सहमति पछि प्रक्रिया अघि बढाइएको थियो ।

नीति तथा कार्यक्रम पारित भएलगत्तै आगामी आर्थिक वर्षका लागि विनियोजन विधेयक प्रदेशमा पेश गरिएको छ । भोली शुक्रवारदेखि सो विधेयकमाथि छलफल शुरू हुने जनाइएको छ । ती २०८३/०८४ को बजेटमा टुक्के योजनालाई निरुत्साहित गर्दै एक करोडभन्दा कमको योजना

नराख्ने मधेश प्रदेश सरकारले नीति लिइएको बताइएको छ ।

सो छलफलका क्रममा विभिन्न सांसदहरुले संशोधन प्रस्ताव पेश गरेका थिए । तीमध्ये सतारुड नेकपा एमालेका सांसद राजकुमार लेखीले दर्ता गराएको संशोधन प्रस्ताव स्वीकृत भएको छ भने अन्य सबै संशोधन प्रस्ताव अस्वीकार भएको छ ।

मधेश प्रदेश सरकारका अर्थमन्त्री युवराज भट्टराईले प्रस्तुत मधेश प्रदेश विनियोजन विधेयक, २०८३ का सिद्धान्त र प्राथमिकतामा सडक, ऊर्जा, शहरी तथा डिजिटल पूर्वाधारलाई एकीकृत दृष्टिकोणका साथ विकास गर्दै टुक्के आयोजनालाई निरुत्साहित गरी दिर्घकालिन महत्त्वका प्रादेशिक गौरव र बहुर्षिय आयोजनाहरुमा श्रोत केन्द्रित गरिने कुरा समेटिएको छ ।

अर्थमन्त्री भट्टराईले जनाए अनुसार प्रदेशभित्र उपलब्ध स्रोतसाधनको अधिकतम उपयोग गरिनुका साथै लगानीमैत्री वातवरणको निर्माण र उत्पादनशील क्षेत्रमा पुँजी परिचालनमाफत फराकिलो र दिगो आर्थिक वृद्धिको बलियो आधार तयार गर्नेमा आगामी बजेट केन्द्रित हुने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

उनेले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई छिटोछरितो, पारदर्शी र नागरिकमैत्री बनाउन सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोग गर्दै एकीकृत डिजिटल सेवा प्रवाह प्रणालीलाई सुदृढ गर्ने नीति अवलम्बन प्राथमिकताका साथ गरिने बताएका

छन् ।

विधेयकमा योजनामा कठोर वित्तिय अनुशासन, मितव्ययिता र नतिजामुखी बजेटका लागि एक करोडभन्दा कमको योजनामा बजेट नछर्ने र अनुयायक खर्च कटौती गरी पुँजीगत निर्माणमा लगाउने रणनीति अख्तियार गरिने तथा शून्य बेरुजुको नीति कडाका साथ लागू गरिने भनिएको छ ।

बिचौलियाको दबदबा अन्त्य गर्न तथा नागरिकलाई लाईनमा बस्नुपर्ने भण्डारबाट मुक्त गर्न कागज विहिन लाईनरहित र अनुहाररहित सेवाको सुनिश्चित गर्ने विनियोजन विधेयकको सिद्धान्त तथा प्राथमिकतामा विनियोजन विधेयकमा

राखिएको अर्थमन्त्री भट्टराईले बताएका छन् ।

कृषितर्फ विनियोजन विधेयकमा धान, गहुँ, मकै, कोदो, तेलहन र दलहन बालीको विउमा प्रदलेशलाई पूर्ण रूपमा आत्मनिर्भर बनाउन बिज प्रवर्द्धन परियोजना संचालन गरिने, कृषि अनुदान प्रणालीलाई पारदर्शी र नतिजामुखी बनाउने बिचौलिया संयन्त्र खारेज गरी डिजिटल किसान परिचयपत्र मार्फत वास्तविक उत्पादनका आधारमा कृषकहरुको बैंकको सिधै प्रोत्साहन रकम जम्मा गरिने नीति अवलम्बन गरिने विधेयकमा भनिएको छ ।

कृषकले उत्पादन गरेका वस्तु खेर जाने

अवस्था अन्त्य गर्न स्थानीय तहमा कृषि संकलन केन्द्र, चिस्यान केन्द्र, दुध चिस्यान केन्द्र स्थापना गरिनुका साथै कृषि एम्बुलेन्स संचालनमा विशेष अनुदान दिनुका साथै प्रदेश भूमि बैंकको अवधारण अगाडि बढाई जग्गा चक्काबन्दी र सहकारी खेती कार्यक्रम संचालनको नीति लिइएको विधेयकमा भनिएको छ ।

यस्तै शिक्षातर्फ विद्यालयहरुमा एक जिल्ला एक आवासीय नमूना विद्यालयको रूपमा स्तरोन्नति गरी विज्ञान प्रयोगशाला र कम्प्युटर ल्याबको स्थापना गरिनुका साथै प्रदेशका सरकारका गौरवको आयोजना बेटी पढाऊ बेटी बचाऊ अभियानलाई परिमार्जन गर्दै विज्ञान र प्रविधि विषयमा छात्राहरुको आकर्षण बढाउन विशेष प्रोत्साहन छात्रवृत्तिको व्यवस्था तथा प्रविधि पढाईमा शिक्षा विकासका लागि विद्यालयहरुमा प्रविधिमेत्री बोर्ड जडान लगायतका योजना बजेटमा ल्याइने विधेयकमा उल्लेख छ ।

स्वास्थ्यतर्फ स्थानीय तहको सह लागतमा नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रको स्थापना, अति विपन्न, दलित र सीमान्तकृत समुदायको स्वास्थ्य बीमाको प्रिमियम प्रदेश सरकारले बेहोर्ने गरी पूर्ण स्वास्थ्य बीमा कभरेज अभियान लागू गर्ने तथा प्रादेशिक अस्पतालहरुलाई गम्भीर रोगको उपचार सेवा सहितको सुविधा सम्पन्न शिक्षण अस्पतालमा स्तरोन्नति लागूगताका लागि बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ ।

विद्युतमा ५ प्रतिशत भ्याट: लाखौं परिवारको खर्च बढ्ने चिन्ता

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । बालेन्द्र साह नेतृत्वको सरकारले आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमार्फत मासिक ५० युनिटभन्दा बढी विद्युत् खपत गर्ने घरायसी उपभोक्तामाथि ५ प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट) लगाउने व्यवस्था गरेको छ । अधिकांश शहरी तथा अर्धशहरी परिवारको मासिक खपत ५० युनिटभन्दा माथि हुने भएकाले यस निर्णयले लाखौं घरधुरी प्रभावित हुने अनुमान गरिएको छ । विद्युत् महसुल बढ्दा घरायसी बजेटमा थप भार पर्ने र दैनिक जीवनयापन महेँगिने चिन्ता व्यक्त गरिएको छ ।

विशेषगरी एलपी ग्यासको विकल्पका रूपमा विद्युतीय चुल्हो प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिरहेको अवस्थामा विद्युत्मा थप कर लगाइनु विरोधाभासपूर्ण कदम भएको भन्दै उपभोक्ता तथा ऊर्जा क्षेत्रका सरोकारवालाले प्रश्न उठाएका छन् । उनीहरुका अनुसार स्वदेशमै उत्पादित स्वच्छ ऊर्जाको उपयोग विस्तार गर्नुपर्ने बेला करले विद्युत् खपतलाई निरुत्साहित गर्न सक्छ ।

ऊर्जा क्षेत्रका जानकारहरुका अनुसार विद्युत् उपभोगलाई निरुत्साहित गर्नेभन्दा यसको प्रयोग विस्तार गर्ने नीति आवश्यक रहेको बताउँछन् । उनीहरुले नेपालमा उत्पादन भएको विद्युतको आन्तरिक खपत बढाउनुपर्ने अवस्थामा थप कर लगाउँदा उपभोक्तामा नकारात्मक सन्देश जाने बताएका छन् ।

यस निर्णयले मध्यमवर्गीय परिवारलाई सबैभन्दा बढी असर पार्ने देखिएको छ । विद्युत् बिलमा हुने अतिरिक्त खर्च अन्ततः भान्साको बजेटमा जोडिने भएकाले दैनिक उपभोगका अन्य वस्तु तथा सेवामा खर्च कटौती गर्नुपर्ने अवस्था आउन सक्ने उपभोक्ताहरु बताउँछन् । सरकारले राजस्व वृद्धि गर्ने उद्देश्यले यस्तो व्यवस्था गरेको भए पनि यसको प्रत्यक्ष मारमा भने निम्न वर्गका नागरिक नै पर्ने देखिएको छ ।

यो बहस त्यतिबेला चर्किएको हो, जब नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वैशाखमा वार्षिक बिन्दुगत मुद्रास्फीति ५.०४ प्रतिशत पुगेको देखिएको छ । खाद्य तथा पेय पदार्थ समूहको मुद्रास्फीति ४.६३ प्रतिशत तथा गैरखाद्य तथा सेवा समूहको ५.२६ प्रतिशत रहेको छ । फलफूल, धुँ-तेल,

तरकारी र माछामासुको मूल्य उल्लेख्य रूपमा बढेको छ भने यातायात तथा अन्य सेवामा पनि महेँगी बढ्दो छ । यस्तो अवस्थामा विद्युत् महसुलमा थप भारले उपभोक्ताको आर्थिक दबाव अझ बढ्ने विश्लेषण गरिएको छ ।

प्रतिवेदनअनुसार भौगोलिक आधारमा तराई क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी ५.५९ प्रतिशत मुद्रास्फीति रहेको छ भने काठमाण्डु उपत्यकामा ४.९० प्रतिशत, पहाडमा ४.७३ प्रतिशत र हिमालमा ३.७३ प्रतिशत रहेको छ । प्रदेशगत रूपमा कोशीमा सबैभन्दा बढी ५.६४ प्रतिशत र बागमतीमा सबैभन्दा कम ४.५५ प्रतिशत मुद्रास्फीति रहेको छ । राष्ट्र बैंकका अनुसार वैशाखमा नेपालको मुद्रास्फीति ५.०४ प्रतिशत रहेको छ भने भारतको मुद्रास्फीति ३.४८ प्रतिशत मात्रै रहेकाले नेपालमा महेँगी दर छिमेकी भारतभन्दा उच्च देखिएको छ ।

उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्चका महासचिव विष्णुप्रसाद तिमल्सिनाले विद्युत् शुल्क वृद्धि निर्णयलाई उपभोक्तामाथिको अतिरिक्त आर्थिक बोझ भन्दै आलोचना गरेका छन् । उनका अनुसार सरकारले विद्युत् उपभोग बढाउनुपर्नेमा उल्टै निरुत्साहित गर्ने नीति लिएको छ, जसले अप्रत्यक्ष रूपमा पेट्रोलियम पदार्थको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्न सक्छ । शिक्षा, स्वास्थ्य र विद्युत् जस्ता अत्यावश्यक सेवामा कर वृद्धि गर्नु गलत अभ्यास भएको उनको तर्क छ । विद्युत् महेँगिँदा भान्सा, सञ्चार, शिक्षा तथा अन्य सेवासमेत असर पर्ने उनी बताउँछन् ।

सामुदायिक विद्युत् उपभोक्ता राष्ट्रिय महासंघ नेपालका अध्यक्ष नारायण ज्ञवालीले पनि प्रस्तावित भ्याट खारेज गर्न माग गरेका छन् । उनका अनुसार विद्युत् खपत विस्तार गर्ने राष्ट्रिय लक्ष्यावधिपरि यस्तो कदमले उपभोक्तालाई प्रत्यक्ष मारमा पार्नेछ विद्युत् अत्यावश्यक सेवा भएकाले

यसमा भ्याट लगाउनु सामाजिक न्यायको सिद्धान्तसँग मेल नखाने उनको धारणा छ ।

पूर्वऊर्जामन्त्री कुलमान घिसिङले पनि सरकारको निर्णयप्रति असन्तुष्टि जनाएका छन् । उनका अनुसार खाना पकाउने, पानी तताउने तथा अन्य घरेलु प्रयोजनमा विद्युत् प्रयोग बढ्दै गएको अवस्थामा करको अतिरिक्त भार थपेर उपभोक्तालाई दण्डित गर्न खोजिएको छ । मासिक ५० युनिटभन्दा बढी खपत गर्ने अधिकांश ग्राहक सामान्य घरायसी उपभोक्ता भएकाले यस निर्णयले लाखौं परिवारको मासिक खर्च बढाउने र भान्सा भन्नु महेँगो बनाउने उनको भनाइ छ । उनले यस्तो नीतिले विद्युतीय उपकरणको प्रयोग घटाएर उपभोक्तालाई पुनः एलपी ग्यासतर्फ फर्काउने जोखिम रहेको चेतावनी दिएका छन् ।

यता अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाम्लेले भने ५ प्रतिशत भ्याटको भार अन्तिम उपभोक्तामाथि नपर्ने गरी महसुल संरचना समायोजन गर्न सकिने बताए । उनका अनुसार विद्युत् उपभोगमा भ्याट लागू भए पनि विद्युत् नियमन आयोगमार्फत महसुल पुरावाकोषन गरी उपभोक्तालाई राहत दिने विकल्प खोजिनेछ । वर्षायाममा उत्पादन बढ्ने भएकाले प्रतियुनिट करिब ५० पैसा मूल्य घटाउन सकिने सम्भावनासमेत उनले औल्याएका छन् ।

विद्युत् नियमन आयोगका सूचना अधिकारी हरिबहादुर खत्रीका अनुसार विषय हाल प्रारम्भिक चरणमै छ । आयोगमा पदाधिकारीहरुको पूर्ण उपस्थिति भएपछि आगामी दिनमा विस्तृत छलफल गरी उपभोक्तामैत्री निर्णयका विकल्पबारे अध्ययन गरिनेछ । तर हालका लागि विद्युत्मा प्रस्तावित भ्याटले उपभोक्ता, ऊर्जा क्षेत्र र सरकारबीच व्यापक बहस सिर्जना गरेको छ ।

मधेश प्रदेशको राजधानी सांस्कृतिक नगरी
जनकपुरधाम स्थित होटल

ANJANI SUITE

विशेषताहरू

- ◆ लक्जरीरिस रूमहरु
- ◆ ठुलो पार्किङ
- ◆ जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- ◆ EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- ◆ मल्टीक्यूजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फेन्स हल
- ◆ विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क
८८५४०३०५०२, ८८५४०२७५८९
हनुमान मार्ग, कपालमोचनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा

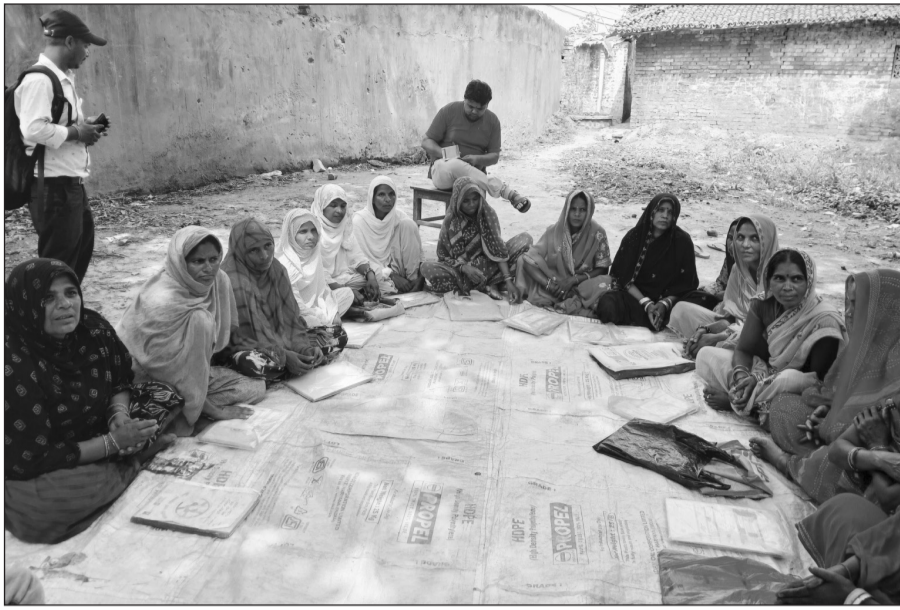
चार दिनपछि टिप्पर चालक पक्राउ

टुडे समाचारदाता
रौतहट। रौतहटको गढीमाई नगरपालिका-४ सुन्दरपुर चोकमा चार दिनअघि भएको घातक सवारी दुर्घटनाको रहस्य अन्ततः खुलेको छ। दुर्घटनापछि सवारीसहित फरार भएका टिप्पर चालकलाई प्रहरीले पक्राउ गरेपछि घटनाको वास्तविकता सार्वजनिक भएको छ।
जेठ २४ गते राति करिब १ बजे गरुडा-सामनपुर सडकखण्ड अन्तर्गत सुन्दरपुर चोकमा साइकलमा फरार फर्किरहेका गढीमाई नगरपालिका-९ मलाहीका ३५ वर्षीय प्रमोद सहनीलाई प्रदेश-२-२३-००१ ख २६३३ नम्बरको टिप्परले ठक्कर दिएको थियो। दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका सहनीको घटनास्थलमै मृत्यु भएको थियो भने चालक तत्काल फरार भएका थिए।
घटनापछि स्थानीयवासी र मुलकका आफन्त आक्रोशित बनेका थिए। दोषी चालक र सवारी साधनलाई तत्काल पक्राउ गरी कारबाही गर्न माग गर्दै उनीहरूले गरुडा बजार क्षेत्रमा सडक अवरुद्धसमेत गरेका थिए। प्रहरीको आग्रहमापछि आन्दोलन स्थगित गरिएको थियो।
घटनालाई चुनौतीपूर्ण रूपमा लिई इलाका प्रहरी कार्यालय गरुडाले व्यापक अनुसन्धान अघि

बढाएको थियो। अनुसन्धानका क्रममा १९ वटा टिप्पर र १७ भन्दा बढी चालकलाई नियन्त्रणमा लिएर सोधपछि गरिएको थियो।
सोही क्रममा बुन्दावन नगरपालिका-२ निवासी २४ वर्षीय अब्दुल एजाजलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको हो। इलाका प्रहरी कार्यालय गरुडाका प्रमुख डिएसपी शंकर प्रसाद आचार्यका अनुसार प्रारम्भिक बयानका क्रममा एजाजले दुर्घटनामा आफ्नो संलग्नता स्वीकार गरेका छन्।
प्रहरीका अनुसार एजाजले शिवम क्रसर उद्योगबाट दुब्ला बोकेर गरुडातर्फ जाँदै गर्दा साइकलमा सवार प्रमोद सहनीलाई ठक्कर दिएका थिए। दुर्घटनापछि उनी घटनास्थलबाट भागेका थिए।
प्रहरीले पक्राउ परेका एजाजविरुद्ध सवारी ज्यान सम्बन्धी कसुरमा मुद्दा दर्ता गरी थप अनुसन्धान अघि बढाएको जनाएको छ।
चार दिनसम्म अन्वेषण र आशंकाबीच रहेको घटनाले चालक पक्राउ परेसँगै स्पष्टता पाएको छ। मुलकका परिवारले दोषीलाई कानुनअनुसार कडा सजाय दिन माग गरेका छन् भने प्रहरीले घटनाका बाँकी पक्षबारे पनि अनुसन्धान जारी रहेको जनाएको छ।

आत्मनिर्भर बन्दै रौतहटका महिलाहरू

चन्द्रपुर । चन्द्रपुर नगरपालिका-७ वनबहुअरीकी दुखनी थरुनीलाई हिजोआज तरकारी टिप्पर र बेच्न भ्याइन्भ्याइ छ। करिब पाँच कडा आफ्नै जमिनमा व्यावसायिक रूपमा लगाइएको तरकारी बालीले थरुनीलाई व्यस्त बनाएको छ भने आर्थिक रूपमा पनि सबल बनाएको देखिन्छ।
लोका, करेला, घिरीलालगायतका तरकारी अहिले उहाँको बारीमा लटरम्म छन्। दैनिक रु एक हजार ५०० देखि दुई हजारसम्मको तरकारी बिक्री गर्ने गरेको तरकारी कृषक थरुनी बताउनुहुन्छ। उहाँले आफ्ना ग्राहकलाई बारीबाटै तथा बाँकी रहेको तरकारी स्थानीय हाटबजारमा लगेर बिक्री गर्नुहुन्छ। दैनिक आमदानी हुन थालेपछि थरुनीको आर्थिक अवस्थामा उल्लेखनीय सुधार आएको छ। आर्थिक सम्पन्नतासँगै महिला हिंसा तथा आफ्ना हकअधिकारबारे समेत सचेत र सक्षम भएको उहाँको भनाइ छ।
वडा नं. ७ कै दिलकुमारी काफ्लेले पनि व्यावसायिक रूपमा बाख्रापालन गरेर मन्य आमदानी गर्न थाल्नुभएको छ। बाख्रापालनबाट आफू आर्थिक रूपमा सबल बनेको उहाँ बताउनुहुन्छ। सोही गाउँकी सुनिता मास्कीले पनि किराना पसल सञ्चालन गरेर आफूलाई व्यस्त मात्र राख्नुभएको छैन, त्यसबाट हुने आमदानीले पारिवारिक खर्च सहज रूपमा धान्नुभएको छ।
त्यस्तै, राजपुर नगरपालिका-९ बैरियाकी मिनादेवीले पनि व्यावसायिक तरकारी खेतीबाट

मन्य आमदानी गरिरहनुभएको छ। तरकारी खेतीबाट भएको आमदानीले छोराछोरी पढाउनेदेखि घरखर्च चलाउन सहज भएको उहाँ बताउनुहुन्छ। सोही ठाउँकी गुलसन खातुले घरमै टेलरिङ व्यवसाय सञ्चालन गरेर स्वरोजगार बन्नुभएको छ। घरखर्च चलाउन र व्यक्तिगत खर्चका लागि कसैसँग पैसा माग्नुपर्ने अवस्था नरहेको उहाँको भनाइ छ।
त्यस्तै, राजपुर-५ स्कुलटोलकी जर्मिा खातुले टेलरिङ व्यवसाय सञ्चालन गरेर तीन छोरा र तीन छोरीलाई पढाउन सफल भएको बताउनुहुन्छ। आर्थिक रूपमा सबल हुनुका साथै समाजमा हुने लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण अभियानमा पनि उहाँ सक्रिय हुनुहुन्छ।
यी केही उदाहरणबाहेक पनि यहाँका अधिकांश महिला कुनै न कुनै व्यवसायमार्फत आफू र परिवारको आर्थिक स्तर सुधार्न सक्षम बनेका छन्।

यस्ता महिलाहरू जिल्लामा एक हजारभन्दा बढी रहेका छन्। ग्रामीण विकास केन्द्र नेपालद्वारा सञ्चालित लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण परियोजनाअन्तर्गत आबद्ध करिब एक हजार महिला अहिले स्वरोजगारका साथै आर्थिक रूपमा सबल बन्दै गएका छन्।
केन्द्रले इस्लामिक रिलिफ क्यानाडाको आर्थिक सहयोग तथा इस्लामिक रिलिफ नेपालको व्यवस्थापकीय सहयोगमा केही वर्षदेखि लैङ्गिक हिंसालाई सम्बोधन गर्न महिला, पुरुष तथा बालबालिकाको सामाजिक-आर्थिक सशक्तीकरण परियोजना सञ्चालन गर्दै आएको छ।
राजपुर र चन्द्रपुर नगरपालिकाका १२ वटा वडामा विद्यमान लैङ्गिक हिंसालाई सम्बोधन गर्दै लक्षित समुदायको सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तीकरण गर्न विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको तथा स्वास्थ्य

सुधार सुनिश्चित गरी लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य रहेको परियोजनाका प्रमुख धर्मन्त्र साहले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार राजपुर नगरपालिकाका वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ६ र ९ तथा चन्द्रपुर नगरपालिकाका वडा नं. १, २, ५, ७ र ८ मा आर्थिक सशक्तीकरणमार्फत लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित वा उच्च जोखिममा रहेका महिलालाई समाजमा पुनःस्थापना गर्ने तथा लैङ्गिक हिंसासम्बन्धी जोखिम कम गर्दै जाने परियोजनाको मुख्य उद्देश्य रहेको छ।
चन्द्रपुर नगरपालिकामा १७ वटा समूहमा आबद्ध ४३० जना तथा राजपुर नगरपालिकामा २३ वटा समूहमा आबद्ध ५८० जनाभन्दा बढी महिलालाई प्रतिव्यक्ति रु ६५ हजारका दरले व्यवसाय सञ्चालनका लागि नगद सहयोग गरिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो। महिलाहरूको

कार्यक्रमलाई सहयोग गर्दै आएको पनि उहाँले बताउनुभयो।
सोही परियोजनाअन्तर्गत सामाजिक सशक्तीकरणका लागि सामुदायिक सिकाइ तथा संरक्षण केन्द्र स्थापना गरी लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरणका कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ। किशोरीहरूलाई लक्षित गरी चन्द्रपुरनगरपालिकाका परियोजना सञ्चालित पाँचवटै वडामा १० सामुदायिक सिकाइ तथा संरक्षण केन्द्र सञ्चालनमा रहेका छन् भने राजपुर नगरपालिकाका सात वडामा १४ वटा केन्द्र सञ्चालनमा रहेका छन्। परियोजनाका अनुसार हालसम्म दुई हजार ४०० बालबालिकाले ती केन्द्रमार्फत रूपान्तरण कोर्स पूरा गरिसकेका छन्।
विद्यालय वा घरसावट बाहिर रहेका किशोरीहरूलाई रूपान्तरण विधिमार्फत जीवनोपयोगी सीप सिकाउँदै सामाजिक अभियानमा सहभागी गराउने तथा नेतृत्व विकासमा सहयोग गर्ने लक्ष्य राखिएको साहले बताउनुभयो।
महिलाहरूलाई व्यवसायसँगै आवश्यक तालिम, वित्तीय साक्षरता तथा समय-समयमा प्रशिक्षण दिने र घरका पुरुष सदस्यलाई समूहमा आबद्ध गरी लैङ्गिक हिंसा तथा महिला अधिकारबारे प्रशिक्षण दिइँदै आएको ग्रामीण विकास केन्द्रका अध्यक्ष पारस हुसेनले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार समूहका महिलालाई वित्तीय साक्षरता, अन्तरपुस्ता संवाद, नेतृत्व विकासलगायत विषयमा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने खालका प्रशिक्षण सञ्चालन भइरहेको छ। रासस

साढे तेह्र हजार सामुदायिक विद्यालयमा सयभन्दा कम विद्यार्थी, समायोजनका लागि सरकारको प्रोत्साहन

काठमाण्डु । सार्वजनिक शिक्षा सुधार अभियान र विद्यालय समायोजनका कार्यक्रम जारी रहे पनि मुलुकका १३ हजार ७३६ सामुदायिक विद्यालयमा अझै सयभन्दा कम विद्यार्थी रहेको पाइएको छ।
शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयले बुधबार सार्वजनिक गरेको 'शैक्षिक सूचना, २०८२' मा कूल सामुदायिक विद्यालयमध्ये आधाभन्दा बढीमा एक सयभन्दा कम विद्यार्थी देखिएका छन्। सयभन्दा कम विद्यार्थी भएका सामुदायिक विद्यालयको यो सङ्ख्या कूल सामुदायिक विद्यालय २७ हजार १० को ५० दशमलव ८६ प्रतिशत हो।
मन्त्रालयका अनुसार १०० देखि ५०० सम्म विद्यार्थी भएका सामुदायिक विद्यालय १० हजार ८६९, ५०१ देखि एक हजारसम्म विद्यार्थी भएका सामुदायिक विद्यालय एक हजार ६७०, एक हजार एकदेखि एक हजार ५०० सम्म विद्यार्थी भएका सामुदायिक विद्यालय ४६७ रहेको छ।
एक हजार ५०१ देखि दुई हजारसम्म विद्यार्थी भएका सामुदायिक विद्यालय १४० र दुई हजारभन्दा बढी विद्यार्थी भएका सामुदायिक विद्यालयको सङ्ख्या

मात्र १२८ रहेको छ। हाल मुलुकभर ३५ हजार ९५१ कूल विद्यालयमध्ये एक हजार ८७ परम्परागत र २५ हजार ६२३ सामुदायिक विद्यालय छन्। यसमध्ये आठ हजार ९४१ संस्थागत (निजी विद्यालय) छन्। सबै विद्यालयमा गरेर कूल ७० लाख ४० हजार ८२५ विद्यार्थी छन्।
मुलुकभरका सामुदायिक विद्यालयमध्ये चार हजारभन्दा बढी विद्यार्थी नौ सामुदायिक विद्यालय रहेका छन्। ती विद्यालयमा रूपन्देहीको बुटवल उपमहानगरपालिकास्थित कालिका मानवज्ञान माविमा देशभरि नै सबैभन्दा बढी आठ हजार २३९ विद्यार्थी छन्। रूपन्देहीकै तिलोत्तमा नगरपालिकाको शांति

नमूना माविमा सात हजार १२०, बुटवल उपमहानगरपालिकाकै कान्ति माविमा छ हजार ३४ र नवीन औद्योगिक कदरबहादुर रीता माविमा पाँच हजार ३४० विद्यार्थी रहेका छन्।
रूपन्देहीपछि काठमाण्डुमा बढी विद्यार्थी भएका सामुदायिक विद्यालय छन्। काठमाण्डु महानगरपालिकाको ज्ञानोदय माविमा चार हजार ७४६ र विश्वनिर्केत माविमा चार हजार ३०१ विद्यार्थी रहेको छन्। धनुषाको विदेह नगरपालिकाको जनता नमुना माविमा छ हजार दुई सय ६६, मोरङको सुन्दरहेचा नगरपालिकाको सुकुना माविमा चार हजार छ सय ४२, भक्तपुर नगरपालिकाको वाणिश्वरी माविमा

चार हजार १८५ र कपिलवस्तुको शिवराज नगरपालिकाको नेपाल आदर्श माविमा चार हजार ११४ विद्यार्थी रहेका छन्।
अर्थ मन्त्रालयद्वारा प्रकाशित आर्थिक सर्वेक्षण, २०८२/८३ मा भने पछिल्लो समयमा विद्यालय व्यवस्थापन, नेतृत्व, लगानी र गुणस्तर वृद्धिका लागि भएका विभिन्न प्रयासका कारण सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीको आकर्षण बढ्दै गएको जनाइएको छ।
सरकारले स्थानीय तहको आवश्यकता र नक्सालेका आधारमा विद्यालय समायोजन (मर्ज) को नीतिलाई अघि बढाइरहेको छ। हालसम्म ६६२ सामुदायिक विद्यालय मर्ज भइसकेका छन्।
चालु आर्थिक वर्षका लागि विद्यालय समायोजन गर्न रु ४५ करोड प्रोत्साहन रकम विनियोजन गरिएको छ।
मन्त्रालयमा तहको शिक्षा, विकास तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रका प्रवक्ता महेन्द्र पराजुलीले विद्यालय समायोजनका कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको र समायोजनको मापदण्डलाई परिमार्जनका लागि कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयसँग राय मागिएको जानकारी दिनुभयो। रासस

मधेसका ट्राभल मार्ट आजदेखि सुरु

टुडे समाचारदाता
बारा । मधेस प्रदेशको पर्यटन प्रवर्द्धन तथा यहाँका पर्यटकीय गन्तव्य, संस्कृति र स्थानीय परिकारको प्रचारप्रसार गर्ने उद्देश्यले शुक्रबारदेखि 'मधेस ट्राभल मार्ट' सुरु भएको छ।
नेपाल पर्यटन बोर्ड र जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिकाको संयुक्त आयोजनामा हुने कार्यक्रमको समन्वय नेपाल एशोसिएसन अफ टुर एन्ड ट्राभल एजेन्ट्स (नाटा) मधेस प्रदेशले गरेको छ।
मधेस प्रदेशले बिहीबार सिमरामा पत्रकार सम्मेलन गरी कार्यक्रम बारे जानकारी दिएका छन्। पत्रकार सम्मेलनमा नाटा मधेस प्रदेशका अध्यक्ष मोहन शर्मा लामिछानेले मधेस प्रदेशका आठवटै जिल्लाका पर्यटकीय क्षेत्र, संस्कृति, धार्मिक स्थल तथा स्थानीय उत्पादनलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन बजारसँग जोड्ने उद्देश्यले ट्राभल मार्ट आयोजना गरिएको बताए।
उनका अनुसार नेपाल र भारतका विभिन्न सहरबाट दुई सयभन्दा बढी पर्यटन व्यवसायी, टुर अपरेटर, कन्ट्रेट त्रियटर तथा पर्यटक

कार्यक्रममा सहभागी हुनेछन्। भारतका पटना, दरभंगा, सीतामढी, मुजफ्फरपुर, वाराणसी, अयोध्या र कोलकातालगायतका सहरबाट पर्यटन व्यवसायीहरू मधेस भ्रमणमा सहभागी हुनेछन्। अध्यक्ष लामिछानेले भारतीय पर्यटन व्यवसायीहरूलाई मधेसका पर्यटकीय सम्भावनाबारे प्रत्यक्ष जानकारी गराई भारतीय पर्यटकको आगमन वृद्धि गर्ने लक्ष्यसहित कार्यक्रम आयोजना गरिएको बताए।
"बारा-पर्ससहित मधेसका आठै जिल्लाका संस्कृति, धार्मिक सम्पदा र पर्यटकीय क्षेत्रलाई भारतीय पर्यटन बजारसँग जोड्ने प्रयासस्वरूप ट्राभल मार्ट आयोजना गरिएको

प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्ने अभियानअन्तर्गत ट्राभल मार्ट आयोजना गरिएको उल्लेख गरे। त्यसैगरी वडा नम्बर २१ का अध्यक्ष सुवास श्रेष्ठले अमलेखगञ्जमा पर्यटन विकासको ठूलो सम्भावना रहेको बताउँदै पर्यटक आकर्षित गर्न यस्ता कार्यक्रमले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गरे।
नाटाले सार्वजनिक गरेको कार्यतालिका अनुसार भारतीय पाहुनाहरू बिहीबार साँझ रक्सौल नाका हुँदै वीरगञ्ज आइपुगेका छन्। शुक्रबार बिहान वीरगञ्जस्थित होटल सरोवरमा कार्यक्रमको औपचारिक उद्घाटन हुनेछ। उदघाटनपछि अमलेखगञ्जस्थित सिद्धबाबा हाइकिङ रुट तथा पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जमा जंगल सफारी गराउँदै सो ठोली बर्दियास्थित तुलेश्वर महादेव मन्दिर हुँदै जनकपुरधाम पुग्नेछ।
जनकपुरधाममा मिथिला आर्ट ग्यालरी अवलोकन, जानकी मन्दिर दर्शन तथा गंगा आरतीमा सहभागिता गराइने कार्यक्रम तय गरिएको छ। कार्यक्रमको अन्तिम दिन जनकपुरधामबाट सहभागीहरूलाई विदाइ गरिनेछ।

ज्योतिष-मार्गदर्शन
प्रसिद्ध ज्योतिषगुरु ई बिबेक

मेघ : सफलता सुनिश्चित हुनेछ। लगानी लाभदायक बनेछ।
वृष : पुराना आकांक्षा पूरा हुने समय आएको छ। मिहिनेतको कदर हुनेछ।
मिथुन : सकारात्मक सोच र पहलले अपेक्षित सफलता दिनेछ।
कर्कट : अवरोध देखिए पनि धैर्यपूर्वक अघि बढ्दा उपलब्धि हासिल गर्न सकिनेछ। पारिवारिक सहयोग र सहकार्य प्राप्त हुनेछ। यात्राको योजना बन्न सक्छ।
सिंह : परिक्षा तथा प्रतिस्पर्धामा सफलता प्राप्त हुने संकेत छ।
कन्या : आकांक्षा सन्तुलित राख्दा लाभ हुनेछ। आत्मविश्वासमा वृद्धि हुनेछ।
वृश्चिक : आर्थिक योजना र पारिवारिक सहकार्यमा ध्यान दिनु उपयुक्त हुनेछ।
धनु : सहकार्य र धैर्यले समस्या समाधान हुनेछ।
मकर : नयाँ काम थाल्न उपयुक्त समय हो।
कुम्भ : काम र परिवारबीच सन्तुलन कायम गर्न सकिनेछ।
मीन : व्यावसायिक सम्बन्धमा सावधानी अपनाउनु बुद्धिमानी हुनेछ।

गुरुजीसङ्ग जन्मकुण्डली हस्तरेखा पारमर्स लामो
9812005378

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुणा यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५९०८३४, ५९०८३५
प्रहरी (हप्टीइलाईन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५९०८९७, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२९२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५९०३०१/५९०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३४, ९८५८९३३४
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०७७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२९९१८	गौतम होटल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६६
विरिन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५५००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९९ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५९००५८, ५९००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६

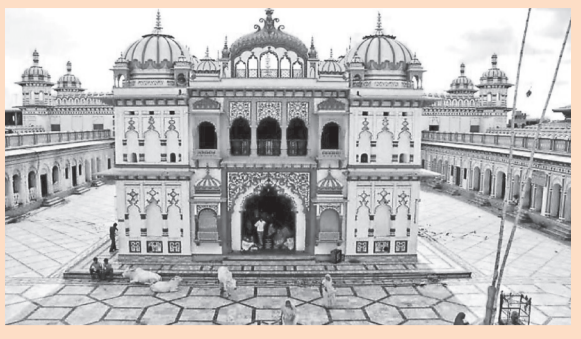
जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
बिहान टोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : मिश्रक भोजन
दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:साँझ : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान टोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
मंगल आरती : ०७:३० बजे
महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे
दिउँसो टोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती साँझ : ०७:०० बजे
रात्रि भोग : ०९:०० बजे
पट बन्द : ०९:१५ बजे

बद्री पहाडी समाजसेवा पुरस्कार

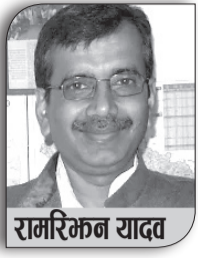

अन्यत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्यत्र छैन ॥

सम्पादकीय

लागूपदार्थ नियन्त्रण गर

नेपाल-भारत सीमावर्ती क्षेत्र अस्थिर मधेश प्रदेश हो । मधेश प्रदेशको आठ वटै जिल्ला नेपाल-भारतको खुल्ला सीमानाका पर्छ । जसले गर्दा यस क्षेत्रबाट हुँदै मुलुकमा अनेकन अवैधानिक मालसमानदेखि लागूऔषध तथा लागूपदार्थसमेतको तस्करी हुँदै आएको छ । सीमावर्ती क्षेत्र अस्थिर दुबै मुलुकमा सुरक्षानिकायले कडाइका साथ गस्ती तथा सुरक्षाथामा खटेमा खुल्ला सीमानाकाका कारण तस्करी सहितका अनेकन वस्तुहरू गोप्यरूपमा पनि भित्रिने गरेको छ । जुन सुरक्षानिकायकै तथ्यांकबाट समेत पुष्टी हुँदै आएको छ । तस्करीका मालसमान सुरक्षानिकायले बरामद गरे पनि बरामद गरिएको सामग्रीको मालिक भने एकाध बाहेकको घटनामा पक्राउ परेको तथ्य हतपत सार्वजनिक गरेको देखिँदैन । खुल्ला सीमानाकाका कारण भारतबाट भित्र्याइएका पान मसाला, गुटखा, राजनीमाथा लगायतका सूतिजन्य पदार्थको अवैध रुपमा आयात, बिक्री-वितरण र प्रयोगमा पूर्ण रोक लगाउन माग उठ्न थालेको छ । मधेश प्रदेशमा सूतिजन्य पदार्थको बढ्दो प्रयोगले जनस्वास्थ्यमा गम्भीर असर पुऱ्याइरहेको भन्दै आगामी नीति तथा कार्यक्रम तथा बजेटमार्फत यसको नियन्त्रणका लागि विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने आजको अत्यन्तै अपरिहार्य रहेको देखिन्छ । सीमावर्ती क्षेत्रबाट हुने अवैध तस्करी नियन्त्रण र देशभित्रै रहेका गुटखा कम्पनी बन्द गर्नतर्फ सरकार अग्रसर हुनुपर्ने छ । गुटखा, खैनी, पान मसाला र चुरोटजस्ता पदार्थका कारण मधेश प्रदेशमा मुखको क्यान्सर, घाँटीको क्यान्सर, फोक्सोसम्बन्धी रोग, मुटुरोग तथा श्वासप्रश्वास सम्बन्धी दीर्घरोगका विरामीको संख्या बढ्दै गएको छ । नेपाल सरकारले सूतिजन्य पदार्थ (नियन्त्रण तथा नियमन गर्ने) ऐन, २०६८ लागू गरिसकेको छ । उक्त ऐन प्रभावकारी कार्यान्वयनको अभावका कारण बजारमा गुटखा, पान मसाला र अन्य सूतिजन्य पदार्थ सहज रूपमा उपलब्ध भइरहनु दुर्भाग्य नै हो । त्यसैले यस्ता लागू पदार्थजस्ता सामग्रीहरू अवैधानिक रूपमा भित्रिने गरेको छ । त्यसको कडाइका साथ व्यवहारिक रूपमै भन्सार तथा सुरक्षानिकायले कार्यान्वयनमा ल्याइ यहाँका युवापुस्तालाई सुधार गर्नु पर्ने र अन्यत्रै युवापुस्तालाई व्यस्त गर्नुपर्ने नै उत्तम विकल्प हुनसक्छ ।

रामकिशन यादव

सन् सत्तरको दशकमा अमिताभ बच्चन आफ्नो विख्यात कवि बुबा हरिवंशराय बच्चनको नामबाट चिनिन्थे तर अस्सीको दशक टेक्दा टेक्दै ठीक यसको विपरित भएको थियो । हरिवंशराय बच्चनजस्तो विख्यात साहित्यकारलाई चिनाउन सुपरस्टार अमिताभ बच्चनको नाम लिनु पर्ने हुन्थ्यो । राजनीतिज्ञ बद्री पहाडीको हकमा पनि यस्तै भएको छ । पंचायतकालमा कृष्ण पहाडी पक्राउ पर्दा उनी बद्री पहाडीका छोरा हुनु भनेर चिनिन्थे । तर आज बद्री पहाडी कृष्ण पहाडीका बुबा हुन भनेर देशले चिनु पर्ने अवस्थाको सिर्जना भएको छ । वि.स.१९९२ सालमा तत्कालीन पूर्व ६ मादी विर्ता, सिरिसे हाल संखुवासभा जिल्ला, मादी रामवेनी -१ मा जन्मेका बद्री पहाडीको न्वारन नाम तुलसीभक्त शर्मण थियो । जसलाई औपचारिक रूपमा बद्रीप्रसाद पहाडी भनियो । तर उनी बद्री पहाडीको नामबाट प्रचलित भए । दहाल थरबाट पहाडीमा ओर्लिँदा उनलाई कुनै सम्पत्ता भएन । किनकि, उनी त्यसबेलाका सबैभन्दा प्रतिष्ठित मानसम्मान सुप्रसिद्ध गोर्खा दक्षिणबाहु (२०२२) तथा सुविख्यात त्रिाक्ति पट्ट (२०२२) राजा महेन्द्रबाट नै विभूषित भैसकेका थिए । तर, उदेकलागो पक्ष के छ भने योभन्दा पहिले उनी मादी विर्ताको प्रधानपंच वा संखुवासभा जिल्ला पंचायत सभापति भैसकेकोले पाएका होइनन् । बरु २०२१ सालमा लागू गरिएको भूमिसुधार कार्यक्रमलाई सफलता पूर्वक संचालन गरेको र सामान्त र जमिन्दार हरूको गढ रहेको बर्दीयाजस्तो जिल्लामा लागू गर्न सफल भएकोले सो सम्मान दिइएको थियो । त्यसैले पंचायतकालमा बद्री पहाडी चर्चापरिचर्चाका विषय बनेका थिए । उनको विलक्षण प्रतिभाबाट राजा स्वयं पनि प्रभावित थिए । तर, यिनले धेरै दिनसम्म सेवा दिन सकेन र स्वअवकाश लिए । पछि राजनीतिगत लागे । यद्यपि पंचायत राजनीति रास आएन । त्यसैले २०४६ सालको ऐतिहासिक जनआन्दोलनमा सहभागी भए र गिरफ्तारी पनि दिए । अर्थात् २०१५ सालको आम निर्वाचनमा नेपाली कांग्रेसको पक्षमा जसरी समन्वयकर्ताको रूपमा भूमिका निर्वाह गरेका थिए ठीक त्यसरी नै संवैधानिक राजतन्त्र र बहुदलीय प्रजातन्त्रप्रति विश्वास व्यक्त गर्दै प्रेस विज्ञप्ति जारी गरे । बहुदलीय व्यवस्थामा राजनीति गर्नुभन्दा समाजसेवालाई सर्वोपरि ठानी आफ्नो जीवनको

उत्तरार्द्धलाई यसैमा समर्पण गरेको देखिन्छ । सबैभन्दा जेठो संतान शोभा खनाल र ज्वाँई भानुभक्त खनाल तथा छोराहरू रामबाबू दहाल र कृष्ण पहाडीको सरसल्लाहमा उनले आफ्नो पुख्त्याली सम्पत्तिको केही अंश समाजसेवामा लगाएको देखिन्छ । उनले जो काम गरेका छन् त्यो नेपालमा नगर्नेहरू भने होइनन् । तर, अत्यन्तै न्यून संख्यामा रहेका छन् । मधेशी समाजमा त न्यूनभन्दा पनि न्यून छ । खासगरी मानवअधिकार र शान्तिको क्षेत्रमा कान्छो छोराको राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यक्तित्वको कारण उनले यस क्षेत्रमा भरपूर योगदान गरेको देखिन्छ । आफ्नो बुबा पद्मप्रसाद दहाल तथा आमा कृष्णकुमारी दहालको नाममा दहाल प्रतिष्ठान अन्तर्गत १० लाखको पद्मप्रसाद-कृष्णकुमारी स्मृति कोषको स्थापना गरी प्रत्येक वर्ष त्यसको व्याजबाट रु एक लाख एक हजार एक सय प्रदान गर्दै आएकोमा यसपाली सिरहा जिल्ला सन्धैठा निवासी मलाई त्यो सौभाग्य प्राप्त भएको छ । सामाजिक सम्मानको

हौसला प्रदान गरेको छ त्यसबाट आउने दिनहरूमा मैले संचालन गर्दै आएको अभियानमा तिब्रता आउनेछ । खासगरी मिथिलाञ्चलको सेतुमात्र होइन, अपितु मधेशको जीवन्तरेखा मानिएको कमला पूल निर्माण अभियानमा विगत करिब एक दशकदेखि संचालन गर्दै आएको अभियानलाई संघीय राजधानीसम्म पुर्याउने योजना छ । यसरी आफ्नो बुबाआमाको नाममा सम्मान पुरस्कार स्थापित गरिसकेपछि संतानहरूले त्योभन्दा केही ठूलो धन राशीको पुरस्कार स्थापना गरेका छन् । बद्री पहाडी समाज सेवा पुरस्कार ! यो पुरस्कार र सम्मान मानव अधिकार तथा शान्ति समाजले दिँदै आएको छ । खासगरी छोरा कृष्ण पहाडी यस विधाका एउटा पुरोधा भएकोले मानव अधिकार तथा शान्ति समाजलाई संस्थागत गर्न बुबा बद्री प्रसाद पहाडीले एक करोड राशी प्रदान गरेका थिए । बुबाको यही सदाशयतालाई मानव अधिकार तथा शान्ति समाजले प्रत्येक वर्ष एक जनालाई एक लाख

भूमिकालाई मध्यनजर गर्दै यो पुरस्कार यही जेठ ३० गते जनकपुरमा प्रदान गर्ने कार्यक्रम छ । यहाँ उल्लेख गर्नु पर्ने तथ्य के हो भने मानव अधिकार तथा शान्ति समाज एउटा यस्तो संस्था हो जसले कुनै पनि विदेशी वा स्वदेशी सरकार,दूतावास, दायी संस्था फाउन्डेसन, अन्तर सरकारी संस्था, धार्मिक संघसंस्था, राजनीतिक दल, सूतिजन्य उद्योग र अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाबाट अर्थिक सहयोग ग्रहण गर्दैन । विशुद्ध रूपमा आफ्नो संगठनात्मक संरचनाबाट संचालन हुने संस्था हो । यसमा संस्थापक सभापति कृष्ण पहाडीको विशेष योगदान रहेको तथ्यलाई लुकाउन सकिन्छ । खासगरी बुबा बद्री पहाडीले छोराको व्यक्तित्व, उचाई तथा हैसियत हेरेर दिने जति दिएका छन् । जसलाई कृष्ण पहाडीले व्यक्तिगतभन्दा पनि संस्थागत रूपमा त्यसलाई संरक्षण सम्बर्द्धन गर्दै आएका छन् । यही नै यो संस्थाको मूल श्रोत हो । त्यस्तै मानव अधिकार तथा शान्ति समाजले प्रत्येक वर्ष विविध विधामा योगदान गरेका मुलुकका मूर्धन्य व्यक्तित्वलाई विविध खाले पुरस्कार दिँदै आएका छन् । यसका लागि मानव अधिकार तथा शान्ति समाजमा कार्यरत मानअधिकारवादीहरूले आ-आफ्ना बुबा आमाको नाममा ती म्रष्टा सम्मान दिँदै आएको देखिन्छ । प्रत्येक वर्ष एक दर्जन जति व्यक्तिलाई दिइने यस्ता खाले पुरस्कार तथा सम्मान केही वर्ष मैले पनि पाएको थिए । यसमा पनि पहाडी परिवारको व्यक्तिगत योगदान रहेको देखिन्छ । साथै बुबा बद्री पहाडी माडीबाट विराटनगर सरेपछि मोरंगको थलहामा खेतिपातीको प्रारम्भ गरेका थिए । पहाडमा नै मधौला खाले जमिन्दारका संतान बद्री पहाडीले थलहामा आफ्नो कामत स्थापना गरे । मधेशी आदिवासी जनजातीहरूको बसोवास रहेको यो गाउँमा शैक्षिक उन्नयनका लागि मानअधिकार तथा शान्ति समाजले तीन दर्जन दलित छात्रछात्राहरूलाई पाँच वर्षको लागि छात्रवृत्ति दिँदै आएका छन् । यसमा मानअधिकार तथा शान्ति समाजको अहम् भूमिका रहेको छ भने पहाडी परिवारले व्यक्तिगत रूपमा पनि धनराशी खर्च गर्दै आएका छन् । यसरी संस्थागत रूपमा मानवअधिकार तथा शान्ति समाज, दहाल प्रतिष्ठानले एक एक लाखको पुरस्कारबाहेक पारिवारिक रूपमा रामबाबू दहालले आफ्नो आमाको नाममा स्थापना गरेको विराट साहित्य संगम राधादेवी दहाल स्मृति विराट साहित्य सम्मान पनि प्रत्येक वर्ष एकजना साहित्यकारलाई दिँदै आएको देखिन्छ । बुबा बद्री पहाडीको जेठो छोरा रामबाबू दहालको सृष्टि साहित्य तर्फ रहेकोले विराटनगरका सबैभन्दा सक्रिय साहित्यिक संस्था विराट साहित्य संगमप्रसार ११ साथै राशीको यो पुरस्कार दिने गरेको छ । जसरी कृष्ण पहाडीले मानअधिकारको क्षेत्रमा काम गरिरहेका छन् ठीक त्यसरी नै दाजु रामबाबू दहाल साहित्यिक विधालाई अपनाएको देखिन्छ ।

रूपमा मैले अहिलेसम्म पाएको सबैभन्दा ठूलो राशीको पुरस्कार हो यो । योभन्दा पहिले संस्थालाई दिँदै आएको पुरस्कार यसपाली व्यक्तित्व रूपमा मलाई दिइएको छ । चार दशकभन्दा बढी समयदेखि पत्रकारिता, समाजसेवा, प्राध्यापन, लेखन तथा विविध खाले अभियान संचालन गर्दै आएकोमा मलाई सो पुरस्कारको हकदार बनाएकोमा म आफूलाई गौरवान्वित महसूस गरिरहेको छु । यसले मलाई जुन

दस हजार एकसय एक रुपैयाको थैली तथा सम्मान पत्र दिँदै आएका छन् । करिब आधा दर्जन विशिष्ट व्यक्तित्वहरूले पाईसकेको यो पुरस्कार यसपाली सिरहा जिल्ला लहान नगरपालिकाको महिला नेतृ तथा मधेश प्रदेश सभासद ललिता विद्रोही तत्वलाई प्रदान गर्ने निर्णय भएको छ । महिला तथा दलित अधिकारको क्षेत्रमा काम गर्दै आएको ललिता दास तत्वको जन्म एउटा निराक्षर बुबाआमाको कोखबाट भए पनि उनले सामाजिक रुपान्तरणमा खेलेको

सकारात्मक सोच : सकारात्मक सामाजिक रुपान्तरणको आधार

गणेशमान कोइराला

नेपालको वर्तमान सामाजिक, राजनीतिक तथा प्रशासनिक अवस्थालाई गम्भीर रूपमा विश्लेषण गर्ने हो भने समाजमा विभाजन, अविश्वास र नकारात्मकताको प्रभाव बढ्दै गएको देखिन्छ । राजनीतिक दलहरूबीच स्वस्थ सम्बन्ध र सहकार्यको अभाव छ । राजनीतिक बहसहरू प्रायः वैचारिक बहसभन्दा आरोप-प्रत्यारोप, विरोध र असहमतिमा केन्द्रित देखिन्छन् । यसले राजनीतिक नेतृत्वप्रति जनविश्वास कमजोर बनाएको छ । सामाजिक रूपमा पनि विभिन्न प्रकारका द्वन्द्व, असहिष्णुता र तनाव बढिरहेका छन् । सामाजिक सञ्जालदेखि सार्वजनिक मञ्चसम्म असहमतिको सम्मान गर्ने प्रवृत्तिको अभाव हुँदै गएको छ र संकीर्ण प्रवृत्ति हावी हुँदै गएको देखिन्छ । विचार, आस्था, राजनीतिक विश्वास वा सामाजिक पहिचानका आधारमा नागरिकहरू विभाजित भइरहेका छन् । यसले सामाजिक सद्व्यवहार, एकता र सहकार्यको वातावरण कमजोर बनाइरहेको छ । अर्कोतर्फ, सार्वजनिक जीवनमा सदाचार र नैतिकताको अवस्था पनि चिन्तानजनक देखिन्छ । सार्वजनिक पद र जिम्मेवारीमा रहेका व्यक्तित्वहरूप्रति नागरिकको विश्वास क्रमशः घट्दै गएको छ । भ्रष्टाचार, अनियमितता, पक्षपात र गैरजिम्मेवारीका घटनाहरूले नागरिकमा निराशा बढाएको छ । समाजका विभिन्न क्षेत्रहरूमा विश्वासको सङ्कट देखापरेको छ । व्यक्ति, संस्था र नेतृत्वप्रति अविश्वास बढ्दै जाँदा सामाजिक तथा राष्ट्रिय विकासका प्रयासहरू पनि प्रभावित हुने गरेका छन् । यी अवस्थाहरूमा सकारात्मक सोच, संवाद, सहकार्य र नागरिक सशक्तीकरणलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने आवश्यकता भन्नु बढेर गएको छ । दुर्भाग्यवश, अधिकारसरकारी नीति, कार्यक्रम र बजेटहरू पूर्वाधार विकास, भौतिक निर्माण तथा सेवा प्रवाहमा मात्र केन्द्रित देखिन्छन् । यद्यपि ती विषयहरू महत्वपूर्ण छन् । तर समाजमा सकारात्मक सोच, नेतृत्व विकास, सद्व्यवहार अभिवृद्धि, नैतिकता प्रवर्द्धन र नागरिक सशक्तीकरणजस्ता विषयहरूलाई अपेक्षित महत्त्व दिनुपर्ने आवश्यकता छ । कुनै पनि राष्ट्रको समृद्धि केवल सडक, पुल, भवन वा अन्य भौतिक संरचनाबाट मात्र सम्भव हुँदैन । समृद्ध राष्ट्र निर्माणका लागि सकारात्मक सोच भएका नागरिक, जिम्मेवार नेतृत्व, पारस्परिक विश्वास, सामाजिक सद्व्यवहार र सुशासन आवश्यक हुन्छ । यदि समाजमा अविश्वास, विभाजन र नकारात्मकता बढ्दै जाने हो भने विकासका उपलब्धिहरू पनि दीर्घकालीन रूपमा प्रभावकारी हुन सक्दैनन् । त्यसैले अब राज्यका ती नै तहका सरकारले नागरिक सशक्तीकरण र सकारात्मक सोच अभिवृद्धिलाई विकासको महत्वपूर्ण आधारका रूपमा अन्तर्भाव गर्नुपर्छ । विद्यालय, कलेज, समुदाय तथा विभिन्न सामाजिक संस्थाहरूसँग मिलेर सकारात्मक सोच, नेतृत्व विकास, नैतिक शिक्षा, सामाजिक सद्व्यवहार र नागरिक उत्तरदायित्वसम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक छ । यी कार्यक्रमहरूले नागरिकलाई आफ्नो

अधिकारका साथै कर्तव्यप्रति पनि सचेत बनाउनेछन् । सकारात्मक सोच अभिवृद्धि गर्ने अभियानहरूले समाजमा आशा, विश्वास र सहकार्यको वातावरण निर्माण गर्ने मद्दत पुऱ्याउँछन् । सकारात्मक सोच भएका व्यक्तित्वहरू समस्या मात्र देखिँदैन, समाधान पनि खोज्छन् । उनीहरू विभाजनभन्दा एकता, द्वन्द्वभन्दा संवाद र निराशाभन्दा सम्भावनामा विश्वास गर्छन् । त्यसैले सकारात्मक सोचको विकास केवल व्यक्तित्वगत विषय होइन, यो सामाजिक तथा राष्ट्रिय विकाससँग प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएको विषय हो । त्यसैगरी नेतृत्व विकास कार्यक्रमहरूलाई पनि प्राथमिकतामा राख्नुपर्छ । नेतृत्व भनेको केवल राजनीतिक पद प्राप्त गर्नु मात्र होइन, समाजलाई सही दिशा दिनसक्ने क्षमता, नैतिकता, उत्तरदायित्व र सेवाभावको विकास गर्नु हो । युवा, महिला, शिक्षक, कर्मचारी, जनप्रतिनिधि तथा समुदायका अगुवाहरूलाई लक्षित गरेर नेतृत्व विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिन्छ ।

नीति, कार्यक्रम र पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्नुपर्छ । नागरिक सशक्तीकरण, सकारात्मक सोच अभिवृद्धि, नेतृत्व विकास, सुशासन र सदाचार प्रवर्द्धनलाई विकासका सहायक विषय होइन, विकासकै आधारभूत विषयका रूपमा हेर्न आवश्यक छ । अन्ततः, आज नेपालको आवश्यकता केवल भौतिक विकास होइन, सामाजिक तथा मानवीय विकास पनि हो । विभाजनको ठाउँमा एकता, अविश्वासको ठाउँमा विश्वास, नकारात्मकताको ठाउँमा सकारात्मक सोच र द्वन्द्वको ठाउँमा संवाद तथा सहकार्यको वातावरण निर्माण गर्न सकिनुमा मात्र समृद्ध, सभ्य र सुखी समाजको निर्माण सम्भव हुनेछ । त्यसका लागि राज्य, राजनीतिक दल, नागरिक समाज र आम नागरिक सबैले साझा जिम्मेवारीका साथ अर्घि बद्ध आवश्यक छ । यही मार्गले सुशासनयुक्त, सदाचारपूर्ण र समुन्नत नेपालको आधार निर्माण गर्न सक्छ । यस अभियानले एउटा नारा-ध्येयवाक्य अधि सारेको छ :

सद्व्यवहार जिम्मेवार र दूरदर्शी नेतृत्व उत्पादन गर्न सहयोग पुमेछ । सुशासन र सदाचार प्रवर्द्धनका लागि पनि विशेष कार्यक्रम आवश्यक छन् । पारदर्शिता, जागफदेहिता, नैतिकता र इमानदारीलाई प्रवर्द्धन गर्न सकिँए मात्र नागरिकको विश्वास बढ्न सक्छ । यसका लागि सार्वजनिक निकायहरूमा सुशासनसम्बन्धी तालिम, सदाचार प्रवर्द्धन अभियान, सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम तथा नागरिक-सरकार संवादका संयन्त्रहरूलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्छ । सामाजिक सद्व्यवहार अभिवृद्धिका लागि पनि राज्यले विशेष नीति र कार्यक्रम ल्याउनुपर्छ । विभिन्न राजनीतिक दल, सामाजिक समूह, नागरिक समाज, युवा तथा समुदायबीच नियमित संवाद र सहकार्यका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिन्छ । संवादको माध्यमबाट द्वन्द्वलाई समाधानमा रुपान्तरण गर्न सकिन्छ । यसले सामाजिक एकता र राष्ट्रिय सहमतिको आधार बलियो बनाउँछ । यसका लागि स्थानीय तह, प्रदेश सरकार र सङ्घीय सरकारले

सद्व्यवहारपूर्ण समाज निर्माणमा मेरो योगदान, सकारात्मक तरङ्ग सिर्जना गर्न सकारात्मक अभियान । समाज, राष्ट्र र मानव जीवनको विकासका आधारहरूबारे चर्चा गर्दा धेरैजसो मानिसले राजनीति, अर्थतन्त्र, प्रविधि, शिक्षा वा भौतिक पूर्वाधारलाई प्राथमिकतामा राख्ने गर्छन् । यी सबै महत्वपूर्ण विषय हुन्, तर यी सबैको मूल आधार भनेको मानिसको सोच र दृष्टिकोण नै हो । सोच सकारात्मक भए विचार सकारात्मक बन्छ, विचार सकारात्मक भए व्यवहार सकारात्मक बन्छ, व्यवहार सकारात्मक भए परिणाम सकारात्मक हुन्छ, परिणाम सकारात्मक भए प्रभाव सकारात्मक हुन्छ र अन्ततः समाज तथा राष्ट्रमा सकारात्मक परिवर्तन सम्भव हुन्छ । यही विश्वास र मान्यतालाई केन्द्रमा राखेर नेपाल प्रशंसनीय दृष्टिकोण राष्ट्रिय सञ्जालले विगत दुई दशकदेखि सकारात्मक सोच विस्तारको अभियान सञ्चालन गर्दै आएको छ । वि.सं. २०६० सालमा स्थापना भएको नेपाल प्रशंसनीय

दृष्टिकोण राष्ट्रिय सञ्जालले नेपाली समाजमा सकारात्मक सोच, रचनात्मक संवाद, सामाजिक सद्व्यवहार र पारस्परिक सम्मानको उद्देश्य राखेको छ । आज 'सकारात्मक सोच' भने शब्द धेरै प्रयोग हुने गरेको छ, तर दुई दशकअघि यसको प्रयोग र चर्चा त्यति व्यापक थिएन । त्यो अवस्थामा यो अभियानले नेपाली समाजमा नयाँ प्रकारको वैचारिक बहस सुरु गरेको थियो । मानिसलाई समस्या मात्र होइन, सम्भावना पनि हेर्न सिकाउने, कमजोरी मात्र होइन, सबल पक्ष पनि पहिचान गर्न प्रेरित गर्ने र निराशाभन्दा आशाको खोजी गर्न उत्प्रेरित गर्ने काम यस अभियानले गर्दै आएको छ । यस अभियानअन्तर्गत भक्तपुर, पोखरा, विराटनगर, तानसेन, लुम्बिनी, धनगढी र दाङमा राष्ट्रिय भेलाहरू सम्पन्न भएका थिए । हाले जेठ २२-२४, २०६३ मा चितवन जिल्लाको चेपाङबस्ती तीनदोभान्नामा नयाँ राष्ट्रिय भेला सम्पन्न भएको छ । यस भेलाले सकारात्मक सोच र सामाजिक सद्व्यवहारको सन्देशलाई थप व्यापक बनाउने अवसर प्रदान गरेको छ । हामी विश्वास गर्छौं कि कुनै पनि कुरा शून्यबाट सुरु हुँदैन । प्रत्येक व्यक्ति, समुदाय, संस्था वा समाजमा केही न केही राम्रो पक्ष अवश्य हुन्छ । त्यसलाई पहिचान गरेर थप विकास गर्नु नै सकारात्मक दृष्टिकोणको सार हो । यदि हामी सधैं नकारात्मक पक्ष मात्र खोज्ने, आलोचना मात्र गर्ने र सबै कुरा बिग्रैको दृष्टिले हेर्ने हो भने निराशा, वितृष्णा र अविश्वासको वातावरण सिर्जना हुन्छ । तर समस्याभिन्न पनि सम्भावना खोज्ने, कमजोरीभित्र सुधारको अवसर देख्ने र असफलताभित्र सिकाइको आधार पहिचान्ने हो भने समाज अघि बढ्न सक्छ । संस्कृतमा एउटा प्रसिद्ध श्लोक छ-जलविन्दुनिपातेन क्रमशः पूर्णतः घटः । स हेतुः सर्वविद्यानां धर्मस्य च धनस्य च ॥ (अर्थात्, जसरी पानीका थोपा-थोपा परेर वैंटो बिस्तारै धरिन्छ, त्यसरी नै विद्या, धर्म र धन पनि साना-साना प्रयास तथा सन्ध्वबाट क्रमशः वृद्धि हुँदै जान्छन् ।) हामी अभियानको दर्शन पनि यही हो । समाजमा सकारात्मक सोचको विकास एकै दिनमा सम्भव हुँदैन । साना-साना प्रयास, संवाद, अभ्यास र व्यवहारबाट सकारात्मक समाज निर्माण गर्न सकिन्छ । २०७० सालसम्म नेपाल प्रशंसनीय दृष्टिकोण राष्ट्रिय सञ्जाल संस्थागत रूपमा निकै सक्रिय थियो । त्यसपछि अभियानका धेरै अगुवाहरू विभिन्न जिम्मेवारीमा व्यस्त भए । त्यतिबेला देश संविधान निर्माणको अन्तिम चरणमा थियो । सङ्घीयता, जनअधिकार, शासन प्रणाली र नयाँ राजनीतिक संरचनाबारे व्यापक बहस भइरहेको थियो । सम्पूर्ण समाज र राजनीति ती विषयमा केन्द्रित भएका कारण हाम्रा अभियानका गतिविधिहरू मूल रूपमा केही कम देखिए । तर यसको अर्थ अभियान निरन्तर थियो भन्ने होइन । सम्पूर्ण, समन्वय, संवाद र वैचारिक सक्रियता निरन्तर जारी नै थियो । यो अभियान कुनै राजनीतिक दलको समर्थक वा विरोधी होइन । हामी राजनीतिलाई समाजको एउटा महत्वपूर्ण पक्षका रूपमा स्वीकार गर्छौं । राजनीति राम्रो हुँदा समाज सभ्य र सुसंस्कृत बन्छ । यो लोकतन्त्रको सुन्दर प्रक्रिया हो । तर प्रतिस्पर्धा र प्रतिशोधलाई एउटै रूपमा हेर्नु हुँदैन । प्रतिस्पर्धी स्वस्थ हुनुपर्छ, प्रतिशोध होइन । लोकतान्त्रिक संस्थाको विकासका लागि सम्मानजनक असहमति र रचनात्मक संवाद आवश्यक हुन्छ । आजको समाजमा बढ्दो नकारात्मकता एउटा गम्भीर चुनौतीका रूपमा देखिएको छ । सामाजिक सञ्जालदेखि

सार्वजनिक जीवनसम्म गालीगलौज, निन्दा, भर्त्सना, अपमान र संवेदनहीन अभिव्यक्तिहरू बढ्दै गएका छन् । मानिसहरू राम्रोभन्दा राम्रो, उपलब्धिभन्दा असफलता र समाधानभन्दा समस्या बढी खोज्न थालेका छन् । यी प्रवृत्तिले समाजमा अविश्वास, विभाजन र निराशा बढाउँछन् । त्यसैले सकारात्मक सोचको अभियान अहिले भन्नु बढी सान्दर्भिक बनेको छ । हामी प्रष्ट रूपमा भन्छौं-सकारात्मकता जीवनदायी हो, नकारात्मकता मरणशीलता हो । जीवनमा दुःख पनि हुन्छ, चुनौती पनि हुन्छ, असफलता पनि हुन्छ । तर ती सबैका बीचमा आशा, सम्भावना र सुधारको बाटो खोज्नु नै सकारात्मक दृष्टिकोण हो । हामी जीवन रोज्छौं, आशा रोज्छौं र उज्यालो सम्भावनाको पक्षमा उभिन्छौं । यसपटक चितवनको चेपाङबस्ती तीनदोभान्नामा राष्ट्रिय भेला आयोजना गर्नुको पनि विशेष सन्देश छ । नेपाल विविध भाषा, संस्कृति, भेषभुषा, जीवनशैली र समुदायहरूले बनेको सुन्दर फूलबारी हो । चेपाङ समुदाय पनि त्यही फूलबारीको एउटा महत्वपूर्ण र विशिष्ट फूल हो । यो समुदाय प्रकृतिसँग निकट सम्बन्ध राख्ने, जडीबुटी तथा प्राकृतिक उपचारको ज्ञान बोकेको, कठिन परिस्थितिमा पनि जीवनप्रति आशावादी रहने समुदाय हो । यो समुदायसँग प्राकृतिक वंशावली छैन, लिखित वा प्रकाशित धार्मिक ग्रन्थ छैन तर वंश परम्परा छ, धार्मिक परम्परा छ । यो श्रुति र स्मृति परम्परा जोगिएर राखेको समुदाय छ । हामीले चेपाङ समुदायलाई केवल आर्थिक दृष्टिले हेरेर मात्र पुग्दैन । उनीहरूसँग प्रकृति संरक्षण, जैविक विविधता, सामुदायिक सहकार्य, प्राकृतिक उपचार र सांस्कृतिक ज्ञानको भण्डार छ । त्यसैले उनीहरूको पहिचान, ज्ञान र योगदानलाई सम्मानपूर्वक स्वीकार गर्न आवश्यक छ । यही सोचका साथ हामीले चेपाङबस्तीमा भेला आयोजना गर्छौं, समुदायसँग संवाद गर्छौं, उनीहरूको सपना, आवश्यकता, सम्भावना र सरोकारका विषयहरू पहिचान गर्छौं । हामीलाई विश्वास छ कि स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य सरोकारवाला निकायहरूले उचित सहयोग र सहकार्य गरी चेपाङ समुदायले चितवनको समृद्धिमा उल्लेखनीय योगदान दिन सक्छ । हामी अध्ययन, सहजीकरण, संवाद र चेतना अभिवृद्धिको काम गर्न सक्छौं । तर आवश्यक सोसाधन राज्यकै हातमा हुन्छ । त्यसैले राज्य र समुदायबीचको सहकार्य अत्यन्त आवश्यक छ । नेपाल प्रशंसनीय दृष्टिकोण राष्ट्रिय सञ्जाल मूलतः साभार र अनौपचारिक अभियान हो । यसलाई अध्ययन, संवाद, अवधारणा विकास र देशव्यापीकरणका लागि संस्थागत रूप दिइएको हो । यसको परम्परागत शाखा संरचना छैन । यहाँ नियन्त्रक र नियन्त्रितको सम्बन्ध हुँदैन । हामी विषयप्रधान र दृष्टिकोणप्रधान अभियानमा विश्वास गर्छौं । हामीसँग आबद्ध संस्थाहरू आफ्नै विधान र सिद्धान्तानुसार सञ्चालन हुन्छन् । हाम्रो मूल दर्शन सरल छ-स्वीकार गर्नु, सम्मान गर्नु र विश्वास गर्नु । अस्वीकार, अपमान र अविश्वासको संस्कृतिले समाजलाई जोड्दछ । समतलीयता, अनर्निभता, सहकार्य र सद्व्यवहारमा आधारित समाज निर्माणका लागि सकारात्मक सोचको बीजारोपण आजको आवश्यकता हो । यही अभियानलाई निरन्तरता दिनु नै नेपाल प्रशंसनीय दृष्टिकोण राष्ट्रिय सञ्जालको मूल प्रतिक्रिया हो । यो लेख नेपाललेसटइकमबाट साभार गरिएको छ ।

प्रधानमन्त्रीले माफी माग्नुपर्ने

भारत भ्रमण उपलब्धिमूलक रह्यो: परराष्ट्रमन्त्री

दुई समाचारदाता
काठमाण्डु। श्रम संस्कृति पार्टीका अध्यक्ष हर्क साम्पाङले सीमासम्बन्धी प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्ति रेकर्डबाट हटाउन माग गरेका छन्।
बिहीबार बसेको प्रतिनिधिसभा बैठकको शुक्रमा नै प्लेकार्ड देखाएर विरोध गर्दै अध्यक्ष साम्पाङले सीमासम्बन्धी प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्ति रेकर्डबाट हटाउन र प्रधानमन्त्री स्वयं संसदमा आएर माफीमा माग्नुपर्ने माग गरे।
सदन सञ्चालन भए पनि माग पूरा नभएसम्म आफूहरूले यस विषयमा निरन्तर आवाज उठाउने उनले बताए। संसदलाई नियामकली अनुसार चलाउन उनले सभामुखको ध्यानाकर्षण उनले गराए।
त्यसै श्रम संस्कृति पार्टीका अध्यक्षसमेत रहेका संसदसामाजिक सीमानामा तारबार गर्नुभन्दा अघि संसद भवन परिसरमा बोल्दै सीमाना सेमा परिचालन गर्नुभन्दा अघि।
उनले भने, 'एउटा सानो पसल कुनैका लागि पनि हिजोआज वाचस्पान राख्ने चलन छ। सीसीटीभी क्यामरा राखिन्छ भनेपछि खुला सीमा छ। अब सल्लाह दिनेको मान्दैन, नत्र ? खर्ब तारजाली लगाउन पाए हुन्छ्यो बाटोहरू बनाउनुभन्दा सिमानालाई सुरक्षा गर्नलाई बजेट छुट्याउनुपर्छ।'
उनले विपक्षीले सदन सुचारु गरेपनि आफूहरूले अडान नछाडेको बताए। उनले सदनमा प्रधानमन्त्री आएर जवाफ दिनुपर्ने बताए।

काठमाण्डु। परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनालले छिमेकी मुलुक भारतको हालैको भ्रमणका अवसरमा द्विपक्षीय सम्बन्धका विविध आयाममा उपलब्धिमूलक छलफल भएको बताउनुभएको छ।
राष्ट्रियसभाको आजको बैठकमा यही जेठ २२ देखि २४ गतेसम्म गरिएको आफ्नो औपचारिक भारत भ्रमणबारे जानकारी दिँदै उहाँले दुईपक्षीय वार्तामा व्यापार तथा आर्थिक सहकार्य, 'कनेक्टिभिटी', ऊर्जा साभेदारी, जलस्रोत व्यवस्थापन तथा खेलकुदलगायत जनस्तरिय सम्बन्ध सुदृढीकरणका विषयमा ठोस छलफल भएको बताउनुभयो।
भारत भ्रमणका क्रममा भारतीय समकक्षी एस. जयशङ्करसँग भएको भेटवार्तामा दुवै पक्षले द्विपक्षीय सम्बन्धलाई थप सुदृढ बनाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको उहाँले जानकारी दिनुभयो।
बैठकमा नेपाल र भारतका साक्षात् सुरक्षा चासो, सीमा व्यवस्थापन तथा रणनीतिक साभेदारीका विविध पक्षमा पनि विचार आदानप्रदान भएको मन्त्री खनालले उल्लेख गर्नुभयो।
उहाँले भ्रमणका क्रममा इन्डिया फाउन्डेसनद्वारा आयोजित कार्यक्रममा नेपालको परराष्ट्र नीतिका प्राथमिकताबारे प्रकाश पार्नुभएको र ऊर्जा, व्यापार तथा सीमासम्बन्धी साक्षात् चासोका विषयमा अन्तर्क्रिया गरिएको जानकारी दिनुभयो।
त्यस क्रममा विभिन्न क्षेत्रीय तथा अन्तरराष्ट्रिय चासोका विषयमा पनि विचार आदानप्रदान भएको उहाँले बताउनुभयो।
भ्रमणका दौरान एनसीएचएलसँगको समझदारीअनुसार अन्तरदेशीय पेमेन्ट-

टु-पेमेन्ट, भुक्तानी सेवा सञ्चालन, भारतको विकास सहयोगमा नेपालमा भूकम्पपछिका पुनर्निर्माण परियोजनाको हस्तान्तरण तथा 'भ्वाइस फस्ट' भाषा अनुवाद प्लेटफर्मको राष्ट्रिय डिजिटल पूर्वाधार सह-निर्माणका लागि काठमाण्डु विश्वविद्यालय स्कुल अफ इन्जिनियरिङको डिजिटल पब्लिक इन्फ्रास्ट्रक्चर तथा आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स सेन्टर र डिजिटल इण्डिया भाषिनी डिभिजनबीच समझदारीपत्र आदानप्रदान भएको पनि उहाँले जानकारी गराउनुभयो।
त्यसैगरी परराष्ट्रमन्त्री खनालले भारतका राष्ट्रिय सुरक्षा सल्लाहकार अजित डोभालसँग समेत छलफल भएको उल्लेख गर्नुभयो।
"नयाँदिल्लीमा भएका छलफल तथा उच्चस्तरीय भेटघाटले नेपाल-भारतबीचको कूटनीतिक र आर्थिक सहकार्यलाई नयाँ

उचाइमा पुऱ्याउनुका साथै आगामी दिनमा आपसी हितका क्षेत्रमा परिणाममुखी सहकार्य अघि बढाउन बलियो आधार तयार गरेको मैले महसुस गरेको छु," मन्त्री खनालले भन्नुभयो।
उहाँले नेपालको सन्तुलित, स्वतन्त्र र बहुआयामिक परराष्ट्र नीतिलाई सशक्त रूपमा अभिव्यक्त गर्ने अवसर प्राप्त भएको उल्लेख गर्नुभयो।
व्यापार तथा लगानी विस्तार, ऊर्जा सहकार्य सुदृढीकरण, पर्यटन प्रवर्द्धन तथा 'कनेक्टिभिटी' र जनस्तरको सम्बन्ध विस्तारका विषयमा ठोस आधार तयार भएको उहाँको भनाइ थियो।
"क्षेत्रीय स्थायित्व, आपूर्ति शृंखला सुरक्षा तथा ऊर्जा साभेदारीजस्ता समसामयिक अन्तरराष्ट्रिय विषयमा पनि विचार आदानप्रदान भएको छ," मन्त्री खनालले भन्नुभयो। रासस

'फुकेको बेलुन लामो समय टिक्दैन'

दुई समाचारदाता
काठमाण्डु। सत्तारूढ दल रास्वपाका सांसद अमरेशकुमार सिंहले सरकारले ल्याएको बजेटमाथि असन्तुष्ट व्यक्त गरेका छन्। प्रतिनिधिसभामा बिहीबार बजेटमाथिको छलफलमा बोल्दै बजेट कार्यान्वयन हुने आधार आफूले नदेखेको बताए।
उनले भने, 'युवालाई रोजगारी हामी दिन सकेनौं भने यो बजेटमा युवालाई रोजगारी दिने कति ठाउँ देखियो ? मैले बुझाउने क्षमता राख्दैन तर म व्यवहारिक क्षमता राखेको छु किनभने जनताको घरेलुलोमा गराइरहनुपर्छ, गरिबको भान्सामा देख्नुपर्छ। गरिबले के पायो ? कर्मचारीले त पायो २१% पायो। तर, कर्मचारी कति प्रतिशत छ ?'
उनले आफ्नो चिन्ता मुसहर, दलित र चेपाङ बस्तीप्रति भएको बताए।
उनले भने, 'जुम्लाको स्याउलाई कसरी प्रवर्द्धन गर्ने ? उत्पादन

आजको दिनमा जमिन बाँकेको छ, वैदेशिक रोजगारी रेमिट्यान्सको भरमा चलिराखेको छ। साउथ एसियामा यस्तो कुनै देश नै छैन जहाँ जीडीपीको ३२-३३ प्रतिशत बजेट बनाइन्छ। यो आफैँमा एउटा ठुलो फुकेको बेलुन हो। फुकेको बेलुन लामो समय टिक्दैन। यो बजेट कार्यान्वयन हुन्छ? मलाई विश्वास छैन, अरू साथीहरूलाई विश्वास होला।'
यो बजेटबाट कति प्रतिशत जनसंख्या खुसी भयो ? भन्दै प्रश्न गरे।
सांसद सिंहले भने, 'बैंकर्स खुसी भयो भने बैङ्कमा त्यत्रो निक्षेप किन जम्मा भएको छ ? यहाँ आजको दिनमा व्यापार गर्ने वातावरण छैन। म सविधानको कुरा गर्न आएको किनभने म सविधानको हस्ताक्षरकर्ता हुँ। सविधानमा शिक्षा, स्वास्थ्य मौलिक अधिकार हो। त्यो मौलिक अधिकारमा ट्याक्स लगाउन पाउँदैन। त्यो ट्याक्स विद्यालयमाथि लागेको छैन, विद्यार्थीलाई लागेको छ।'

'बजेटमा गृहमन्त्री आफैँ पीडित छ, मन्त्रीलाई न्याय दिनुपर्ने भनेर बोलिदिनुस्'

राष्ट्रियसभा: प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्तिबारे प्रष्ट पार्न सरकारको ध्यानाकर्षण

दुई समाचारदाता
काठमाण्डु। गृहमन्त्री सुधन गुरुङले गृह मन्त्रालयमा बजेट अभाव भएको भन्दै राज्यव्यवस्था तथा सुशासन समितिका सांसदहरूसँग बजेट थपको पहल गरिदिनका लागि आग्रह गरेका छन्।
बिहीबार समितिको बैठकमा आफ्नो धारणा राख्दै मन्त्री गुरुङले आफू बजेट अभावका कारण काम गर्न नसक्ने अवस्थामा पुगेको गुनासो गरेका छन्।
उनले सांसदहरूलाई सदनमा मन्त्रालयको बजेटबारे आवाज उठाइदिन अनुरोध गर्दै यसो गर्दा अर्थ मन्त्रालयमाथि दबाव पुग्ने आशा व्यक्त गरे।
हजुरहरूले सदनमा दुई/चार शब्द बोलिदिनुभयो भने दबाव पुग्छ र बजेट थपिन्छ कि भन्ने आशा गरेको छु,' उनले भने, 'गृह मन्त्रालयमा बजेट छैन, मन्त्री आफैँ पीडित छ, मन्त्रीलाई न्याय दिनुपर्ने भनेर बोलिदिनुस्।'
मन्त्रालयमा पर्याप्त बजेट भएमा सदनमाथि निकायहरूले अभूत प्रभावकारी ढङ्गले काम गर्न सक्ने उनको दाबी छ।
विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा आफ्नो ११ वर्ष लामो अनुभव रहेको उल्लेख

गर्दै मन्त्री गुरुङले अहिलेको कार्यशैली र ऐन-नियमप्रति असन्तुष्टि जनाए।
उनले नखुम्बा बाढीका बेला घरको छतबाट बच्चा बागाएको हृदयविदारक घटनाको स्मरण गर्दै समयमै उद्धार र राहतका लागि पूर्वतयारी र प्रविधिको अभाव रहेको औँल्याए।
मन्त्री गुरुङले सार्वजनिक खरिद ऐनका कतिपय प्रावधानले काम गर्न अवरुध सिर्जना गरेको उल्लेख गरे। विशेष गरी विपद्का बेला प्रयोग गरिने हेभी लिफ्टबाट ड्रोन लगायतका सामग्री खरिद गर्न ४५ दिने प्रक्रिया फन्फटिलो भएको उनको भनाइ छ।
गृहमन्त्री गुरुङले भने, 'सामान खरिद गर्न ४५ दिन लाग्छ, त्यतिजेल त विपद्को सिजन नै सकिन्छ,' उनले भने, 'हामीलाई काम गर्न सहज हुने गरी ऐन संशोधन गर्न माननीयज्यूहरूको

काठमाण्डु। राष्ट्रियसभाको आजको बैठकमा नेपाली कांग्रेसका सांसद कमलादेवी पन्तले प्रधानमन्त्री वल्लभ शाहले यही जेठ १७ गते प्रतिनिधिसभामा दिनुभएको अभिव्यक्तिका विषयमा प्रष्ट पार्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनुभएको छ।
बैठकमा समय माग प्रेमप्रसाद दलालले प्रधानमन्त्रीले प्रतिनिधिसभामा दिनुभएको अभिव्यक्तिले परराष्ट्र नीतिमा असर पर्ने भन्दै सिमानाको विषय राष्ट्रियतासँग जोडिएको हुनाले प्रष्ट पार्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो।
जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालका सांसद महत्थ ठाकुरले राष्ट्रियता, सार्वभौमसत्ता

शासनको एजेण्डा बोकेको सरकारले दुई महिनामै धोका दिँदैन: अर्थमन्त्री डा. वाग्ले

काठमाण्डु। अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाग्लेले सुशासनको एजेण्डा लिएर अघि बढेको वर्तमान सरकारले दुई महिनामै जनतालाई धोका नदिने प्रतिबद्धता जनाउनुभएको छ।
आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका विषयमा सांसदहरूले उठाएका प्रश्नको जवाफ दिनुहुँदै मन्त्री डा. वाग्लेले आफूले दुई स्पेसमा पनि बदमासी वा बेइमानी गरेको भए मन्त्री र सार्वजनिक जिम्मेवारी नै त्यागिदिने बताउनुभयो। करको दर हेरेरफेरा अनियमितता भएको भनी भइरहेको प्रचारप्रसार गलत भएको उहाँको भनाइ थियो।
बजार स्वनिर्मित र स्वनिर्वाह नहुने भएकाले राज्यले नै नियमन गर्नुपर्ने मन्त्री डा. वाग्लेले बताउनुभयो। बजेट आम्दानि आर्जन गर्ने अवस्थामा लैजाने सोचमा सरकार लागेको उहाँको भनाइ छ।
"रोजगारी सृजना गरी स्थायी आम्दानिको माध्यम बनाउने सोच बजेटले राखेको छ, विगत २० वर्षमा गरिबी विरोधका कारण घटेको हो, अब रोजगारीका माध्यमबाट आय गर्ने गरी

बियुतमा कर भनेर अर्को भ्रम सृजना गरिएको बताउनुहुँदै उहाँले ५० युनिटसम्म कर नलामे प्रष्ट पार्नुभयो। पञ्चायत ढल्ला २६२ मेगावाट विद्युत् उत्पादन भएकामा अहिले त्यो बढेकाले अझै विस्तार गर्नका लागि केही मात्रामा कर लगाएको मन्त्री डा. वाग्लेले बताउनुभयो।
लोक रियायतीको राजनीति गर्ने छुट राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)लाई नभएको बताउनुहुँदै उहाँले बृहदानीलकण्ठ स्कुलको स्वरूपमा सामुदायिक विद्यालयलाई विकास गरिने नीति लिएर बजेट ल्याएको स्पष्ट पार्नुभयो।
पूर्वाधार विकास मन्त्रालयले तीन वर्षको लक्ष्य गराएको उहाँले बताउनुभयो।
"र २१ खर्बको बजेटले कायाकल्प हुँदैन, यसले बीउ रोप्ने हो, यसमा निजी क्षेत्रले पनि लगानी गरेर हुने हो, र एक सरकारले खर्च गर्दा निजी क्षेत्रले र पाँच खर्ब गर्ने वातावरण बनाउनुपर्छ, यो सिद्धान्तमा बजेट ल्याएको छ," मन्त्री डा. वाग्लेले भन्नुभयो। रासस

सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड, शाखा कार्यालय गरुडा, रौतहटको धितोमा रहेको सम्पत्ति लिलाम बिक्री सम्बन्धी १५ दिने सूचना

प्रकाशित मिति: २०८३/०२/२९ गतेको जनकपुर दृष्टि राष्ट्रिय दैनिक
प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०९/०८ गतेको अन्नपूर्ण पोस्ट राष्ट्रिय दैनिक

यस बैंकबाट कर्जा लिएका तपसिल बमोजिमका ऋणी तथा सो को धितो जमानतकर्ताले ऋण लिंदा गरिदिएको लिखत र ऋण स्वीकृतीपत्रको शर्तमा तोकिए बमोजिम बैंकलाई तिन बुझाउनु पर्ने साँबा, किस्ता तथा व्याज संभेत्तका रकमहरू तिन बुझाउन पटक पटक मौखिक एवं लिखित ताकेता गर्दा संभेत नतिगी नबुझाई बैंकसँग भएको ऋण कर्जा सम्बन्धी शर्त कबुलियतहरू उल्लङ्घन गरेकोले कर्जा चुक्ता भूक्तान गर्न आउने बारेको ३१ दिने सार्वजनिक सूचना मिति २०८२/०९/१८ को जनकपुर दृष्टि राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित गरिएकोमा सो बमोजिम संभेत ऋणी तथा जमानतकर्ता कसैले पनि ऋण/जमानत दायित्व फछ्छीट नगरेको हुनाले ऋणी/धितोदाहर्ताले यस बैंकलाई लेखिदिएको तपसिल बमोजिमको चल अचल सम्पत्ति धितो जहाँ जे जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३, नेपाल राष्ट्र बैङ्कद्वारा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एफिक्ट निर्देशिकाको निर्देशन एवं बैंक नियम अनुसार गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्री गरी बैंकको लेना असुल उपर गत हुने हुँदा इच्छुक महाभारतलाई तपसिलमा उल्लिखित शर्त बन्देजहरूको अधिनमा रही गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन आह्वान गरी मिति २०८२/०९/०८ मा अन्नपूर्ण पोस्ट राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशित गर्दा कसैको पनि बोलपत्र प्राप्त हुन नआएकोले पुनः दोश्रो पटक यो १५ दिने यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। अतः तोकिएको समयवधिभित्र इच्छुक महाभारतलाई तपसिलमा उल्लिखित शर्त बन्देजहरूको अधिनमा रही गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौं। यसै सूचनालाई आधार मानी सम्बन्धित ऋणी तथा जमानतकर्ता तथा सम्बन्धित व्यक्तिको संभेतले सम्पत्ति लिलाम हुने दिन भन्दा अगावै बैंकमा उपस्थित भई आफूले बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण बाँकी बक्यौता चुक्ता भूक्तान गरी कर्जा राफसाफ गरेमा लिलामी कार्य रोक्न सकिने व्यहोरा संभेत जानकारी गराइन्छ। धितोको सम्पत्ति लिलामबाट कसैले सकार गरी नलिएमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ बमोजिम बैंक आफैले सकार गरी लिन सक्ने व्यहोरा संभेत ऋणी, धितो जमानतकर्ता एवं सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराइन्छ।

तपसिल

अध्यायीको विवरण

१. रौतहट जिल्ला, साविक दुमरिया मा. गा.वि.स. वडा नं. ३ स्थित रजिष्टर्ड कार्यालय रही प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०७४ बमोजिम नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, वाणिज्य विभाग, धरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, गौर, रौतहटमा मिति २०६९ साल चैत्र महिना २९ गते रोज ५ मा प्रा.फ.नं. १७५८/५३८ स्थानीय तथा आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा र करदाता सेवा कार्यालय, गौरमा मिति २०७०/०९/०३ मा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) दर्ता प्रमाणपत्र नं. ६०९०६९१०८ अन्तर्गत दर्ता कायम भएको **यादव गल्ला भण्डार**।

प्रोप्राइटर: धर्मन् राय यादव

अध्यायी तथा अध्यायी (१) को व्यक्तिको जमानतकर्ताको विवरण

२. लछुमन राय यादवको नाति, मोती राम रायको छोरा, रौतहट जिल्ला, साविक दुमरिया मा. गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ९ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, चन्द्रपुर न.पा./गा.पा. वडा नं. १० बस्ने **धर्मन् राय यादव** (ना.प्र.नं. ३९२, जा.क्र. मिति २०६२/०५/०६, जि.प्र.का. रौतहट)।

अध्यायी (१) र (२) को व्यक्तिको जमानतकर्ताको विवरण

१. नयुनी रायको नाति, लछुमन राय यादवको छोरा, रौतहट जिल्ला, साविक दुमरिया गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ९ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, चन्द्रपुर न.पा./गा.पा. वडा नं. १० बस्ने **मोती राय यादव** (ना.प्र.नं. ८२, जा.क्र. मिति २०४४/१०/२९, जि.प्र.का. रौतहट)।

२. मोती राम रायको बहुरी, धर्मन् राय यादवको पत्नी, रौतहट जिल्ला, साविक दुमरिया गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ९ स्थायी ठेगाना भई हाल रौतहट जिल्ला, चन्द्रपुर न.पा./गा.पा. वडा नं. १० बस्ने **बालु यादव** (ना.प्र.नं. ३२३०२८/१४५५, जा.क्र. मिति २०६४/०९/१२, जि.प्र.का. रौतहट)।

धितोको विवरण

१. यादव गल्ला भण्डारको स्वामित्वमा रहेको मालसामान तथा आय प्राप्ती (Goods and Assignment of Receivables) उपर हाइपोथेकेशन सुरक्षण।

२. **ऋणी १ को नाममा धितोबन्धकी कायम रहेको** मोती राय यादव (ना.प्र.नं. ८२, जा.क्र. मिति २०४४/१०/२९, जि.प्र.का. रौतहट) को नाममा दर्ता भई यस बैंकको पक्षमा वृष्टिवन्धक धितो पारित भई बैंकको पक्षमा रोक्का संभेत रहेको रौतहट जिल्ला दुमरिया मटियाँन गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ३ स्थित कि.नं. १५०१ को क्षेत्रफल ०-८-०-० (विघा) बमोजिमको जग्गा एवं सोमा जडित सम्पूर्ण लिगलगापात संभेत।

३. **ऋणी २ को नाममा धितोबन्धकी कायम रहेको** मोती राय यादव (ना.प्र.नं. ८२, जा.क्र. मिति २०४४/१०/२९, जि.प्र.का. रौतहट) को नाममा दर्ता भई यस बैंकको पक्षमा वृष्टिवन्धक धितो पारित भई बैंकको पक्षमा रोक्का संभेत रहेको रौतहट जिल्ला, दुमरिया मा. गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ९, नम्सा सिट नं. ९, कस्थित कि.नं. १४०३ को क्षेत्रफल ०-४-१३-० (विघा) बमोजिमको जग्गा एवं सोमा जडित सम्पूर्ण लिगलगापात संभेत।

शर्तहरू:

१. बोलपत्र फारम रु. १,०००/- (अश्वरीको एक हजार मात्र) तिरी यस बैंकको सम्पूर्ण शाखा कार्यालयहरूबाट कार्यालय समय भित्र प्राप्त गर्न सकिनेछ।

२. शिलबन्दी बोलपत्र यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र अर्थात् मिति २०८३/०३/१२ गते १६:०० बजे भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालय गरुडा, रौतहटमा बुझाई सन्नु पर्नेछ।

३. प्राप्त बोलपत्रहरू मिति २०८३/०३/१३ गते १६:०० बजे यस बैंकको शाखा कार्यालय गरुडा, रौतहटमा बोलपत्रदाता र/वा निजका प्रतिनिधित्व र/वा सरकारी निकायका प्रतिनिधिको रोहबरमा खोलिएछ। तर बोलपत्रदाता वा निजको प्रतिनिधिको उपस्थिती नहुँदा बोलपत्र खोल्न कुनै बाधा पुग्ने छैन।

४. बोलपत्र बुझाउने अन्तिम दिन बैंक विदा भएमा बिक्रीको लगत्तै बैंक खुलेको दिनमा संभेत उक्त दिनको १६:०० बजे भित्र तोकिएको स्थानमा बोलपत्र बुझाउन सकिनेछ। बोलपत्र बुझाउने अन्तिम दिनको भोलिपल्ट बोलपत्र खोलिएछ। त्यस्तै बोलपत्र खोल्ने दिन बैंक विदा भएमा बिक्रीको लगत्तै बैंक खुलेको दिन १६:०० बजे बोलपत्र खोलिएछ।

५. लिलाम गर्न लागिएको सम्पत्ति जहाँ जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा खरीद गरिने गरी बोलपत्र पेश गर्नु पर्नेछ। बोलपत्र पेश गर्दा कुन कुन धितोको सम्पत्तिको लागि के कति बोलबन्दुत गर्न खोजिएको हो स्पष्ट खुलाई पेश गर्नु पर्नेछ। बैंकले सबै वा कुनै धितो पूर्ण वा आंशिक रूपमा संभेत स्वीकार गर्न सक्नेछ, यस सम्बन्धी अन्तीम निर्णय गर्ने अधिकार बैंकमा निहित रहनेछ।

६. बोलपत्रमा आफूले सकार गरी लिन चाहेको सम्पत्ति के कति रकममा खरीद गरी लिन चाहेको हो सो को अंक तथा अक्षरमा स्पष्टसँग लेखिएको हुनु पर्नेछ र आफूले कबोल गरेको रकमको कतिमा १० प्रतिशतले हुन आउने रकम धरौटी बापत यस बैंकको जुन सुकै शाखाबाट खाता नं. ४४०९००००१ मा रकम जम्मा गरी सो को सक्कल भौचर र/वा अन्य बैंक वित्तीय संस्थाको ड्राफ्ट/मेनेजर चेक संभेत बोलपत्र साथ समावेश गरी पेश गर्न सकिने छ। धरौटी स्वरूप जम्मा गरिएको रकममा व्याज दिइने छैन।

७. बोलपत्रदाताको बोलपत्र स्वीकृत भएमा सो को जानकारी सम्बन्धित बोलपत्रदातालाई बोलपत्रमा उल्लिखित ठेगानामा लिखितरूपमा पठाइनेछ र सो सूचना प्राप्त स्वीकृत बोलपत्रदाताले बैंकले तोकिएको दिन भित्र कबोल गरेको सम्पूर्ण रकम नगदै वा अन्य वित्तीय माध्यम मार्फत तोकिएको खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ। साथै उक्त समय भित्र कबूल गरेको रकम दाखिला नगरेमा धरौटी बापत राखिएको रकम बैंकले जफत गर्न सक्नेछ।

८. सम्पत्तिको स्वामित्व हस्तान्तरण गर्दा सरकारी कार्यालयमा लाग्ने सम्पूर्ण कर शुल्क/दस्तुर सकार गरी लिने व्यक्तिको स्वयंले तिन बुझाउनु पर्नेछ।

९. कुनै अड्डा, अडालबाट लिलाम सम्बन्धी कार्य रोक्का वा वदर गर्ने आदेश भएमा लिलाम रोक्का वा वदर हुनेछ। त्यस्तो अवस्थामा बोलपत्रदाताले धरौटी बापत जम्मा गरेको रकम सम्बन्धित व्यक्तिलाई फिर्ता दिइनेछ। तर सो मा कुनै व्याज प्रदान गरिने छैन।

१०. बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार बैंकमा सुरक्षित रहनेछ। शैत नपुऱ्याई दर्ता हुन आएको बोलपत्र उपर कुनै कारवाही हुने छैन।

११. लिलाम बिक्री गरिने सम्पत्तिको बारेमा थप जानकारी आवश्यक परेमा यस बैंकको हात्तिसार, काठमाडौँ स्थित केन्द्रकृत कर्जा अस्पृशी विभाग तथा शाखा कार्यालय गरुडा, रौतहटमा कार्यालय समय भित्र सम्पर्क गरी बुझ्न सकिनेछ।

१२. अन्य शर्तहरू बोलपत्र फारममा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

Siddhartha Bank
शाखा कार्यालय: गरुडा, रौतहट
फोन नं. ०५५-५५५५५५
Website: www.siddharthabank.com

'राइड सेयरिड' व्यवसायका लागि कानून बन्दै, व्यावहारिक बनाउन सुभाव

'होलिड सेन्टर'का नागरिकको निःशुल्क बीमा

काठमाण्डु । पछिल्लो एक दशकयता 'राइड सेयरिड' व्यवसाय नेपालमा रोजगारी र उद्यमशीलताको महत्वपूर्ण माध्यम बनेको छ । डिजिटल प्रविधिमा आधारित यस सेवाले लाखौं युवाको आमदानीको माध्यम बनुका साथै सर्वसाधारणलाई सहज, सुलभ र छिटो यातायात सेवा दिँदै आएको छ ।

राइड सेयरिड कम्पनीको उदय र विस्तारले 'गिग' अर्थतन्त्रको नयाँ आयाम सिर्जना गरेको छ भने लगानी, नवप्रवर्तन र डिजिटल सेवाको विकासलाई टेवा पुगेको छ । तर पछिल्लो समय गिग अर्थतन्त्रको प्रमुख आधारमध्ये मानिएको राइड सेयरिड व्यवसायमा सङ्कट आउने हो कि भन्ने आशंका सरोकार भएकाहरूले व्यक्त गर्न थालेका छन् ।

नेपालमा गिग अर्थतन्त्रको सुरुआत सन् २०१० तिर फूडमाण्डुमार्फत भएको पाइन्छ । पछि इ-सेवा र खल्तीजस्ता प्लेटफर्मले पनि यसमा सहयोग गरेका गरे । तर, यसको विस्तार अहिले राइड सेयरिडमार्फत भयो । टुटल र पठाओले गिग अर्थतन्त्रको विस्तारमा ठूलो योगदान दिए । सार्वजनिक यातायात सहज नभएको र सवारी खरिद गर्न नसकेका लागि राइड सेयरिड यातायातको प्रभावकारी र सशक्त माध्यम बन्यो । जानकारहरूका अनुसार हाल दैनिक १० लाखभन्दा बढी उपभोक्ताले यो सेवा लिइरहेका छन् ।

विशेषगरी कोरोना महामारीपछि यसको विस्तार नेपालमा मात्रै होइन विश्वका अधिकांश मुलुकमा भइरहेको छ । गिग अर्थतन्त्रले नेपाली युवा तथा सीमान्तकृत समुदायलाई श्रमबजारमा समेट्ने प्रयास गरेको देखिन्छ । साथै यसले सन्तुलित श्रमबजार निर्माणमा पनि सहयोग गर्दै आएको छ । नेपाल बिजनेस फोरमको सन् २०२४ को अध्ययन प्रतिवेदनअनुसार नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा गिग अर्थतन्त्रको योगदान सात प्रतिशत छ ।

नेपालमा सेवा सुरु भएको भन्दा १० वर्षपछि कानून निर्माण थालनी हुँदा त्यसमा भएका कतिपय व्यवस्था भने सरोकार भएकाहरूले व्यावहारिक नभएको बताएका छन् । राइड सेयरिड व्यवसायलाई व्यवस्थित गर्ने उद्देश्यले सरकारले गत वैशाखमा सार्वजनिक गरेको 'डिजिटल मोबिलिटी सेवा सञ्चालनसम्बन्धी मापदण्ड, २०८२ (मस्यौदा)' सार्वजनिक गरेको छ । जसमा भएका कतिपय व्यवस्था व्यावहारिक बनाउनुपर्ने उनीहरूको बुझाइ छ ।

राइड सेयरिड कम्पनी टुटल नेपालका संस्थापक शिबिन्द्र भट्टले व्यवसाय सुरु भएको एक दशकपछि कानून निर्माणले सरोकार भएका

सबैलाई सहज बनाएको बताउनुभयो । कुनै समय यो व्यवसाय सञ्चालन हुनुपर्छ वा हुनुपर्दैन भन्ने बहसदेखि चालकलाई पक्राउ गर्ने समय हुँदै आज कानून निर्माण गरी व्यवस्थित गर्ने प्रक्रिया सकारात्मक भएको उल्लेख गर्दै उहाँले कानून निर्माण गर्दा व्यावहारिक पक्षलाई जोड दिनुपर्ने सुभाव दिनुभयो ।

टुटलका संस्थापक भट्टले मस्यौदामा उल्लेख भएका विषय, चालकलाई पोसाक अनिवार्यलगायत व्यवस्था सकारात्मक पहल भएपनि कार्यान्वयनमा कठिनाई हुनसक्ने बताउनुभयो । “यो व्यवसाय कामकाजी मानिस 'पार्टटाइम'मा काम गर्न सक्नु भन्ने अवधारणाका विकास भएको हो । तत्कालीन समयमा हाम्रो सोच पनि त्यही थियो, त्यसैले सबैलाई पोसाक अनिवार्य गर्ने व्यवस्थाले पार्टटाइम काम गर्नेहरू यसमा नसमेटिन सक्ने अवस्था आउनसक्छ”, उहाँले भन्नुभयो ।

यार्को राइड नेपालका 'कन्ट्री म्यानेजर' सन्तोष पाण्डेले राइड सेयरिड व्यवसायले गिग अर्थतन्त्रको आकार ठूलो बनाएको र हजारौं युवा यसमा आबद्ध भएकाले यसको मर्मअनुसार कानून निर्माण हुनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । मस्यौदामा भएको अनिवार्य पोसाकलगायत व्यवस्थाले यसमा आबद्ध ठूलो सत् यामा युवा कामिविहीन हुने अवस्था आउने उहाँको दाबी छ ।

“राइड सेयरिडमा अहिले ७० प्रतिशतभन्दा बढी चालक आंशिक रूपमा काम गरिरहनुभएको छ । यसमा करिब दुई लाखभन्दा बढी चालक आबद्ध हुनुहुन्छ । यदि पोसाक अनिवार्य गर्ने हो भने उहाँहरू यसबाट विमुख हुने अवस्था आउँछ”, पाण्डेले भन्नुभयो । राइड सेयरिडमा

अहिले सरकारी कर्मचारीदेखि विभिन्न पेसा व्यवसायमा संलग्न हुनेहरू पनि आंशिक रूपमा आबद्ध भइरहनुभएको भन्दै उहाँले यस्तो सत् या ७० प्रतिशतभन्दा बढी रहेको जानकारी दिनुभयो । “उहाँहरूले औसतमा दैनिक दुईदेखि चार वटामात्रै राइड गर्नुहुन्छ । यदि पोसाक अनिवार्य भएका अवस्थामा उहाँहरूले काम छाड्नुपर्ने अवस्था आउँछ, त्यसैले यो व्यावहारिक हुन सक्दैन”, पाण्डेले भन्नुभयो ।

सरोकार भएकाहरू सेवाप्रदायकले प्राप्त भाडादरको अधिकतम १० प्रतिशत मात्रै राख्न पाउने व्यवस्था अव्यावहारिक भएको बताउँदै आएका छन् । मस्यौदामा यो 'क्याप'ले स्वदेशी र विदेशी दुवै लगानीकर्तालाई निरुत्साहित गर्ने उदाहरणको तर्क छ । डिजिटल प्लेटफर्म र स्टार्टअपलाई प्रारम्भिक अवस्थामा ठूलो लगानी आवश्यक हुन्छ, यस्तोमा कमिसनमा क्याप लगाइदिँदा लगानीमा प्रतिफल प्राप्त गर्ने समय लामो हुनसक्ने सरोकार भएकाहरूको दाबी छ ।

पठाओ नेपालका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत यशु थकालीले भन्नुभयो, “मस्यौदामा भएका कतिपय व्यवस्थाले नियामकले व्यवसायमा नियन्त्रण गर्ने प्रयास देखिन्छ, जुन उदार बजार अर्थतन्त्रमा सुहाउँदो होइन । तर जसरी राइड र चालकको सुरक्षा, विमा, डेटा सुरक्षालगायत विषयमा भएका व्यवस्था भने उपयुक्त छन् ।” विश्वका अन्य बजारमा पनि राइड सेयरिड व्यवसायमा कमिसनमा भने कुनै क्याप नलगाइएको उहाँले दाबी गर्नुभयो ।

खुला बजार अर्थतन्त्रमा मूल्य र कमिसनको निर्धारण बजार प्रतिस्पर्धाले गर्नुपर्ने थकालीको

“कानून सधैंभरिका लागि आउने होइन, कानून आएपछि हामी अत्यावहारिक विषयमा संशोधन गर्न सक्छौं, तर पहिले कानून कार्यान्वयनमा आउन जरुरी छ”

बुझाइ छ । नियामकले व्यवसाय कसरी सञ्चालन गर्ने भन्ने निर्देशन दिन नहुने उहाँको तर्क छ ।

हाल कम्पनीहरू आफू अनुकूल 'कमिसन' शुल्क लिइरहेका छन् । उदाहरणका लागि सबैभन्दा बढी पठाओ नेपालले अधिकतम २० प्रतिशतसम्म कमिसन लिइरहेको छ भने इन्डुभलले १० प्रतिशत कमिसन लिइरहेको छ । साथै यार्को राइड नेपाल र उबर 'ट्याक्सीमाण्डु'ले भने कमिसनविना काम गरिरहेका छन् ।

सरकारले दुईपान्ने र चारपान्ने सवारीको हकमा मस्यौदामा उल्लेख गरेको भाडादर पनि न्यून भएको पठाओ नेपालका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत थकालीले बताउनुभयो । पछिल्लो समय बढ्दो इन्धनको मूल्य, महँगौलगायत कारण पनि सरकारले मस्यौदामा समावेश गरेको दर न्यून भएको उहाँको बुझाइ छ ।

उहाँले भन्नुभयो, “गण्डकी प्रदेश सरकारले यसआदि सुरुआती भाडा रु ६० र दुई किलोमिटरको भाडा रु ९७ हुने गरी न्यूनतम रु १५७ तिर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको थियो । त्यसपछि प्रतिक्लोमिटर रु ४८ दशमलव ५० भाडा तोकिएको थियो । त्यसैले अहिले त्यसभन्दा कम

भाडादर उल्लेख गरिएको छ, जुन व्यावहारिक हुँदैन कि भन्ने लागेको छ ।”

अधिकृत थकालीले 'सर्जिचार्ज'का विषयमा उल्लेख शुल्क पनि व्यावहारिक नभएको दाबी गर्नुभयो । “यो व्यवसाय माग र आपूर्तिको आधारमा चल्ने भएकाले यसले चालक र यात्रु दुवैलाई फाइदा पुग्छ । तर निश्चित सीमा तोकिएको हो भने यसले दुवैलाई फाइदा गर्दैन”, उहाँले भन्नुभयो ।

मस्यौदामा रात्रिकालीन सेवा, वातावरणीय प्रतिकूलता, खाली बस्नुपर्ने समयसमेतको व्यवस्थापनका लागि सेवाप्रदायकले निर्धारित शुल्कमा अधिकतम २० प्रतिशत मात्रै भाडा लिन पाउने विषय पनि अहिले भइरहेको व्यवस्थाभन्दा कम भएको अधिकृत थकालीले बताउनुभयो । यसले रात्रिकालीन र वातावरणीय प्रतिकूलताको समयमा चालकलाई सेवा दिनका लागि आकर्षण नगर्ने भएकाले यो व्यवस्थामा पनि लचकता अपनाउनुपर्नेमा उहाँले जोड दिनुभयो ।

राइड सेयरिड कम्पनी ट्याक्सीमाण्डुका सञ्चालक अर्जुन केसीले भने अहिले कानून आउनु उपलब्धमूलक विषय भएको बताउनुभयो । ट्याक्सीमाण्डुले हाल रणनीतिक साभेदारका रूपमा अमेरिकी कम्पनी उबरलाई नेपाल भित्र्याएको छ । हालसम्म चारपान्ने सवारीमा मात्र सीमित ट्याक्सीमाण्डु उबरको प्रवेशपछि दुईपान्नेमा पनि प्रवेश गरेको छ ।

लामो समय ठोस कानूनविना सञ्चालन भएको समयमा सरकारले आगामी आर्थिक वर्षको बजेटबाट राइड सेयरिड सेवामा पाँच प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि गर्न लगाउने निर्णय हुनु पनि यो क्षेत्र कानुनी दायरामा आउने आधार बनेको उहाँको बुझाइ छ ।

“भन्दा एक दशकदेखि यो व्यवसाय ठोस कानूनविना सञ्चालन भइरहेको थियो । ढिलोगरी भए पनि जसरी यसलाई नियमन गर्नेगरी कानून निर्माण हुँदैछ, त्यो हाम्रा लागि उपलब्धिको विषय हो”, उहाँले भन्नुभयो । यद्यपि मस्यौदामा भएका केही प्रावधानका विषयमा असहमति भए पनि कानून निर्माणपछि संशोधन गर्न सकिने उहाँको तर्क छ । “कानून सधैंभरिका लागि आउने होइन, कानून आएपछि हामी अत्यावहारिक विषयमा संशोधन गर्न सक्छौं, तर पहिले कानून कार्यान्वयनमा आउन जरुरी छ”, उहाँले भन्नुभयो ।

ट्याक्सीमाण्डुका सञ्चालक केसीका अनुसार कानून कार्यान्वयनमा आएपछि कानूनले नसमेटेका विषय पनि संशोधन गरी समेट्नुपर्ने हुन्छ । “उदाहरणका लागि अहिले राइड सेयरिड गर्ने चालकले आफ्नै सवारी प्रयोग गरिरहेका छन् । सेवाप्रदायकले सवारी दिने चलन छैन । रासस

काठमाण्डु । सरकारले काठमाण्डु उपत्यकाका भूमिहीन तथा अव्यवस्थित बसोबासका नागरिकलाई दुर्घटना बिमा, स्वास्थ्य बिमा र जीवन बिमा सेवा प्रदान गर्ने तयारी तीव्र पारेको छ ।

सरकारले तोकिएको 'होलिड सेन्टर' मा आश्रय लिइरहेका परिवारलाई बीमा कार्यक्रममा आबद्ध गराउन आवश्यक कार्यविधि निर्माणको तयारी भइरहेको प्रधानमन्त्री वल्लभ शाहका स्वकीय उपसचिव प्रकृति ढकालले जानकारी दिनुभयो । प्रधानमन्त्री कार्यालयको सहजीकरणमा पूर्वाधार विकास मन्त्रालयले भूमिहीन तथा अव्यवस्थित बसोबासका नागरिकलाई सामूहिक तथा व्यक्तिगत दुर्घटना बिमाका साथै बालबालिकाका लागि बाल शैक्षिक योजनाको सुविधा उपलब्ध गराउने योजना बनाएको छ ।

त्यसका लागि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, अर्थ मन्त्रालय, पूर्वाधार विकास मन्त्रालय र भूमि व्यवस्था, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, नेपाल बिमा प्राधिकरण, राष्ट्रिय बिमा कम्पनी, राष्ट्रिय जीवन बिमा कम्पनी लिमिटेड, स्वास्थ्य बिमा बोर्ड, नेपाल राष्ट्र बैकले आवश्यक तयारी गर्न तीव्रता दिएको छ ।

नेपाल बीमा प्राधिकरणका निदेशक निर्मल अधिकारीका अनुसार कार्यविधिले जीवन, निजीवन (दुर्घटना) र स्वास्थ्य विमामा होलिड सेन्टरमा रहेका नागरिकलाई कसरी समावेश गर्ने तथा कति भुक्तानी कसरी स्पष्ट रूपमा गन्तैगायत 'मेकानिज्म' तय गर्नेछ ।

हाल काठमाण्डौ उपत्यकाभित्रका विभिन्न ६ होलिड सेन्टरमा करिब एक हजार ४८८ जना आश्रय लिँदै आएका छन् । सोमध्ये ९५ प्रतिशतभन्दा बढीको डिजिटल लगत सञ्चालन भइसकेको छ । बाँकी रहेका फण्डे पाँच प्रतिशतको पनि विवरण समेटेर सरकारले उपलब्ध गराएको पहिचान कार्ड वा अन्य कुनै आधिकारिक प्रमाणबाट पहिचान गरी बिमा माफ्रियामा सहजीकरण गरिनेछ । रासस

धार्मिक पर्यटनको गन्तव्य बन्दै भुवनेश्वर महादेव मन्दिर

बागमती । काठमाण्डुस्थित पशुपतिनाथ कै भक्तको दिने मकवानपुर जिल्ला हेटीडा उपमहानगरपालिका-४ मा रहेको भुवनेश्वर महादेव मन्दिर क्षेत्रलाई यहाँको प्रमुख धार्मिक पर्यटकीय तीर्थस्थलका रूपमा अघि बढाइएको छ ।

पशुपतिनाथ मन्दिरकै स्वरूपमा निर्माण गरिएको १० कठ्ठा सात धुर क्षेत्रफलको मन्दिर परिसरमा नवग्रहदेखि हनुमान, सरस्वतीलगायतका देवीदेवताका मूर्तिहरूसँगै अतिथि गृहसमेत छ । विसं २०४२ मा निर्माण गरिएको उक्त मन्दिरमा पशुपतिनाथको जस्तै पूजाविधि तथा परम्परा रहेको मन्दिरका पूजारी पवन धिमिले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार मन्दिरमा दर्शनाथीलाई पशुपतिमा जस्तै भित्र मूर्तिसम्म नुगुमी मूल प्रवेशद्वार बाहिरबाट नै पूजाआजा गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

मन्दिरमा सामान्य हरेक दिन नै भक्तजन आउने गरेको बताउँदै उहाँले शिवरात्री लगायतका विशेष तिथि र पर्वमा भने एकै दिनमा २० हजारभन्दा बढी भक्तजन आउने गरेको जानकारी दिनुभयो । भक्तजनको सुरक्षालाई दृष्टिगत गर्दै मूल मन्दिरको बरपडामा दीप तथा धूप प्रज्वलन गर्ने विगतको व्यवस्थालाई परिचर्चन गरी मन्दिरको परिचम दक्षिण भागमा व्यवस्था मिलाइएको छ । विशेष पर्वका दिनमा भक्तजनको सुविधाका लागि मन्दिर प्रवेश गर्न परिचमद्वार र बाहिरगमनका लागि पूर्वीद्वार खुला

राख्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । अन्य दिनका हकमा भने पूर्वीद्वार आवश्यकताअनुसार मात्र खोल्ने गरिएको छ ।

मन्दिर विशेष पर्वका दिनमा आवश्यकताअनुसार खुल्ने भए पनि मङ्सिर, पुस र माघ महिनामा बिहान ५.०० बजे देखि १० बजेसम्म खुल्ने तथा बेलुका ४.०० बजेदेखि ६.०० बजेसम्म खुल्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

यी तीन महिनाबाहेक अन्य महिनामा बिहान ४.०० बजेदेखि १० बजेसम्म र बेलुका ५.३० बजेदेखि ७.०० बजेसम्म खुल्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । भक्तजनबाट सञ्चालित भेटी र मन्दिर परिसरमा रहेका सटरको भाडा नै यहाँको दीगो सञ्चालनको प्रमुख स्रोत भएका कारण परिसरको उपयोगसँगै विशेष पूजाआजाका लागि सेवा शुल्क निर्धारण गरिएको छ ।

समिरिले मन्दिर परिसरको संरचना एवं पूर्वाधार उपयोगअन्तर्गत खुला चौर (पूर्व र दक्षिण) ५००, भजन कृतन हल र एक हजार, यज्ञ मण्डप र एक हजार ५००, अन्य सानो काठो ५००, विशेष पूजा एवं लघु रुद्रि गर्ने चाहेमा दुई हजार १११, लाखबती बालन, पास्नी तथा स्वयम्बरका लागि र एक हजार १११ जस्ता शुल्क निर्धारण गरिएको छ ।

मन्दिर परिसरलाई व्यवस्थित बनाउन भुवनेश्वर सेवा समितिले २०६८ सालयता विभिन्न ११ बुँदे नागरिक बडपत्र टाँसेको छ ।

भौतिक पूर्वाधार विकासका माध्यमबाट टाढाटाढाबाट आउने दर्शनीलाई सहयोग पुऱ्याउने लक्ष्यका साथ आवासको व्यवस्था गरिएको छ । रासस

भाखा नाघेको कर्जा बुझाउने बारे कृषि विकास बैक लि. शाखा कार्यालय सिरहाको ११ दिने सूचना

सूचना प्रकाशित मिति : २०८३/०२/२९ गते

यस बैकको तपसिलका कार्यालयहरूबाट तपसिल बमोजिमका व्यक्तिहरूले निम्न उद्देश्यका लागि विभिन्न मितिमा कर्जा लिई हालसम्म कर्जा नबुझाई भाखा नाघी निम्न लेखिए बमोजिम अनुसारको रकम बुझाउने सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयले चारम्बार ताकेता गर्दा पनि आलटाल गरी बुझाउनु पर्ने कर्जाको साँवा, व्याज तथा बैकले पाउनु पर्ने अन्य रकम समेत नबुझाएको हुँदा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २१ दिन भित्र सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउनका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । उल्लेखित मिति भित्र पनि रकम दाखिला हुन नआएमा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०७३, कृषि विकास बैक लि. को कर्जा असुली विनियमवली तथा प्रचलित ऐन नियम बमोजिम कर्जा लिँदा लेखिदिएको धितो लिलाम बिक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गरिने व्यहोरा समेत जानकारी गराउदछौं । साथै तपसिल बमोजिमका व्यक्तिहरूलाई बैकबाट कर्जा लिन मञ्जुरीनामा दिनेहरूलाई समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

सम्बन्धित कार्यालयको नाम : कृ.वि.बै.क लि. शाखा कार्यालय, सिरहा

क्र. सं.	नाम	पिता/पतिको नाम	बाजे/ससुराको नाम	ठेगाना	आइ.डि.नं.	मिसिल नं.	उद्देश्य	साँवा	२०८२ जेठ २५ सम्मको व्याज	जम्मा तिर्नुपर्ने रकम
१	सुलभ यत्किरूत कृषि फर्म (प्रो राजाराम यादव)	कखन यादव	बिहारी यादव	अर्नामा ०३, हरकट्टा	१११९१६१	७३७०	सहुलियत कर्जा	६१७,९१३.५२	११७,३३८.०८	७३५,२५१.६०
२	राम शंकर पशु पालन केन्द्र (प्रो इन्दिरा देवी यादव)	जीवाच्छ यादव		अर्नामा ०४, लक्ष्मीपुर	१५२२३३६	९८८५	सहुलियत कर्जा	५००,०००.००	८,९२२.७२	५०८,९२२.७२
३	श्री बाल्की मेमोरियल एकेडेमी (प्रो राधेश्याम यादव)	गंगा प्रसाद यादव	बालकी यादव	थलाहा कटाहा	८४०१२४	७८८३	शैक्षिक कर्जा	६,२६६,०३५.५४	३६५,४९३.१३	६,६३१,५२८.६७
४	गोहिवार पशुपञ्ची पालन तथा कृषि फर्म (प्रो मञ्जु देवी गोहिवार)	महादेव गोहिवार	वासुदेव गुरमैता	सिरहा-५, सिरहा	५२०४४०३	९६६१	सहुलियत कर्जा	२,३८०,१००.८४	२७,६५२.५५	२,४०७,७५३.३९
५	यादव कृषि तथा पशुपालन फर्म (प्रो प्रभा देवी यादव)	रसिन्द्र यादव	पाण्डव चोरवार	सिरहा-१८, सिरहा	५२१५३३८	१११३५	सहुलियत कर्जा	२,३६१,२६४.८४	२८,०३७.२३	२,३८९,३०२.०७
६	विनोद कुमार यादव	रामप्रसाद यादव	घुन यादव	राजपुर-०३, सिरहा	५०३७१२४	१०९२१	सरल कृषि कर्जा	१,०२३,६५६.०२	२९,४०४.६९	१,०५३,०६०.७१
७	शुशीला देवी यादवनी	सियाल यादव		सिरहा २, सिरहा	८३९१३६	५४६६	सरल कृषि कर्जा	१,००३,५५६.५६	२६,४४६.८८	१,०३०,००३.४४
८	सिद्ध माछा तथा कृषि फर्म (प्रो रिंकु कुमारी)	सुरेश कुमार यादव	उपेन्द्र कुसियात	बिष्णुपुर ०३	५२००४७८	११०३७	माछा पालन कर्जा	५,५९८,३१७.२१	१०२,१०७.२१	५,७००,४२४.४२
९	कृष्ण निर्माण सेवा (प्रो श्री कृष्ण यादव)	सीता राम सदन यादव		सिरहा ०९	८४०२१९	७९३३	सरल ठेका कर्जा	३,६००,०००.००	१६५,६८१.९८	३,७६५,६८१.९८
१०	कुशेश्वर धुरभर	नथुनी घुजर	पलट धुरभर	सिरहा-८, सिरहा	८३९१०९	२८४७	घरायसी कर्जा	१,०००,०००.००	४०,०८७.९९	१,०४०,०८७.९९
११	पार्वती देवी यादव	मसिफा यादव	बाथु यादव	अर्नामा ०४	५२२६२२८	११२१४	सरल कृषि कर्जा	१,०००,०००.००	२६,३३९.०९	१,०२६,३३९.०९
१२	राज कुमारी यादवनी	रामप्रसाद यादव	भुला यादव	अर्नामा ०५, कृष्णपुर	८३९४२८	६७७०	सरल कृषि कर्जा	१,५००,०००.००	३५,५९८.३१	१,५३५,५९८.३१
१३	अनिता पासमान	लाटु कामती	चुल्हाई कामती	हनुमाननगर ७, सिरहा	८३९१११	७६९४	सरल कृषि कर्जा	१,०००,०००.००	२३,९००.७४	१,०२३,९००.७४
१४	निर्मला देवी यादव	अनुरुद्ध गोइट	परासी गोइट	बलहासधारा ०१ मैसोठा	८३९१००	७४८६	घरायसी कर्जा	५००,०००.००	१५,२००.०८	५१५,२००.०८
१५	समरी देवी यादव	श्री राम यादव	बिहारी यादव	राजपुर ०२	१२२४१८९	४३१०	सरल कृषि कर्जा	१,०००,०००.००	३७,४०२.२३	१,०३७,४०२.२३
१६	सितल देव कुमार महतो	राम आसिस महतो	तुनाई महतो कोइरी	अर्नामा ०३, अर्नामा	१७६६०६६	१०३३४	सरल कृषि कर्जा	५००,०००.००	१८,३०६.२९	५१८,३०६.२९
१७	बालेश्वर मण्डल	सुभ मण्डल	बाबुजी मण्डल	हकपारा १	८३९९९०	७८१२	ओ डी कर्जा	४००,०००.००	१२,९५४.२३	४१२,९५४.२३
१८	राम जतन यादव	थाकन यादव	नाथुनी यादव	भिचैया नगरपालिका १०	५४०४११८	११२६०	सरल कृषि कर्जा	१,७७७,९७२.५९	९,०५३.९०	१,८०७,०२६.४९
१९	मानकी देवी	बेचन हजारा	प्रभु चौवार	सिरहा ८, सिरहा	८३९३५२	६५८३	घरायसी कर्जा	५५०,०००.००	१४,५५८.७२	५६४,५५८.७२
२०	असलन बाटी यादवनी	हिया यादव	बाउकु यादव	पिपारा ३ सिरहा	८४१०७१	६४७१	घरायसी कर्जा	१,०००,०००.००	२६,३४९.४७	१,०२६,३४९.४७
२१	सुगदेव महतो	कुन कुन महतो	भगवान दत्ता महतो	अर्नामा ०८, गौरीपुर	१३३७३०४	७२८९	घरायसी कर्जा	३००,०००.००	५,८४१.६७	३०५,८४१.६७
२२	चण्डेश्वर यादव	ज्ञानचन यादव	मिही यादव	बिष्णुपुर गा पिप ०५	३०४०९०८	१११३७	सरल कृषि कर्जा	६००,०००.००	११,८६७.८३	६११,८६७.८३
२३	पी.आर. कृषि तथा पशु पञ्ची फर्म (प्रो राजपति साह)	नुजु साह	बाल गोविन्द शाह	पिप्रा प्रा पाई ६	८४०७१३	९३०३				

